

Bonum Pankki Oyj

VUOSIKERTOMUS

2021

SISÄLLYS

BONUM PANKKI OYJ:N TOIMINTAKERTOMUS 2021.....	4
Hallituksen katsaus.....	4
POP Pankki -ryhmä ja POP Pankkien yhteenliittymä.....	6
Toimintaympäristö.....	7
Taloudellinen asema	8
Luottoluokitus.....	10
Osakkeet ja oma pääoma	10
Riskien ja vakavaraisuuden hallinta sekä riskiasema.....	11
Sisäinen valvonta.....	16
Sisäinen tarkastus.....	16
Bonum Pankin hallinto ja henkilöstö.....	16
Tilintarkastus.....	17
Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä.....	17
Palkitsemisjärjestelmä.....	17
Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot.....	18
Talletussuoja.....	19
Yhteiskuntavastuu.....	19
Tilikauden jälkeiset tapahtumat.....	19
Vuoden 2022 näkymät.....	19
Hallituksen esitys voitonjaosta.....	19
 BONUM PANKKI OYJ:N TILINPÄÄTÖS 31.12.2021.....	20
Tuloslaskelma.....	20
Laaja tuloslaskelma.....	20
Tase	21
Oman pääoman muutosten laskelma	22
Rahavirtalaskelma	23
 LIITTEET	24
LIITE 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	24
LIITE 2 Riskienhallinta.....	35
 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	47
LIITE 3 Korkotuotot ja -kulut	47
LIITE 4 Palkkiotuotot ja -kulut, netto	47
LIITE 5 Sijoitusten nettotuotot	48
LIITE 6 Liiketoiminnan muut tuotot.....	48
LIITE 7 Henkilöstökulut	48
LIITE 8 Liiketoiminnan muut kulut	49
LIITE 9 Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	49
LIITE 10 Tuloverot.....	50
LIITE 11 Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloslaskelmaerät arvostusluokittain	50

VAROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT	51
LIITE 12 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu.....	51
LIITE 13 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot sekä arvostusmenetelmät.....	52
LIITE 14 Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	56
LIITE 15 Käteiset varat	61
LIITE 16 Lainat ja saamiset	61
LIITE 17 Sijoitusomaisuus	62
LIITE 18 Aineettomat hyödykkeet	63
LIITE 19 Aineelliset hyödykkeet	64
LIITE 20 Muut varat	65
LIITE 21 Tuloverot	65
VELKOJA JA OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	67
LIITE 22 Velat luottolaitoksille ja asiakkaille.....	67
LIITE 23 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	67
LIITE 24 Varaukset ja muut velat	68
LIITE 25 Oma pääoma	68
MUUT LIITETIEDOT	70
LIITE 26 Annetut vakuudet	70
LIITE 27 Taseen ulkopuoliset sitoumukset	70
LIITE 28 Vuokrasopimukset	71
LIITE 29 Lähipiiritiedot	73
LIITE 30 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat.....	74

BONUM PANKKI OYJ:N TOIMINTAKERTOMUS 2021

HALLITUKSEN KATSAUS

Bonum Pankki Oyj (myöh. Bonum Pankki) kuuluu POP Pankkien yhteenliittymään ja vastaa 21 POP Pankin keskusluottolaitospalveluiden tuottamisesta, POP Pankki -ryhmän ulkoisen rahoituksen hankkimisesta, maksuliikenteestä ja POP Pankkien asiakkaiden maksukorttien liikkeeseenlaskusta. Lisäksi Bonum Pankki myöntää vähittäisasiakkaille vakuudettomia kulutusluottoja sekä vakuudellisia velkakirjalainoja. Bonum Pankin ryhmän sisäisen palvelutuotannon pyrkimys on rajoittaa ryhmän riippuvuutta ulkoisista palveluntarjoajista ja tehostaa koko ryhmän kustannusrakennetta. Ulkoisessa liiketoiminnassaan Bonum Pankki tarjoaa palveluita, jotka ovat ryhmän strategian mukaisia ja koko ryhmän tarjontaa täydentäviä.

Vuoden 2021 aikana Bonum Pankki operoi tehokkaasti yhteenliittymän keskusluottolaitoksena järjestäen yhteenliittymän jäsenpankeille rahoitusta pääomamarkkinoilta. Pankki tarjosi jäsenluottolaitoksille myös vaihtoehdon niiden ylimääräisen likviditeetin sijoittamiseen Bonum Pankkiin. Bonum Pankki laski vuoden 2021 jälkipuoliskolla 750 miljoonan euron joukkovelkakirjalainaohjelmansa puitteissa liikkeelle kaksi pitkäaikaista suunnattua seniorjoukkovelkakirjalainaa suuruudeltaan 20 ja 30 miljoonaa euroa. Bonum Pankki hankki vuoden aikana rahoitusta myös laskemalla liikkeelle lyhytaikaisia sijoitustodistuksia 250 miljoonan euron sijoitustodistusohjelman puitteissa sekä ottamalla vastaan rahamarkkinatalletuksia. Lisäksi Bonum Pankki jatkoi Euroopan keskuspankin TLTRO-rahoitusoperaation hyödyntämistä osallistumalla alkuvuonna keskuspankin TLTRO 3.7- ja 3.8-opeeraatioihin 78,4 miljoonalla eurolla. Tilikauden päättyessä Bonum Pankilla oli TLTRO III -rahoitusta yhteensä 128,4 (50,0) miljoonaa euroa.

Keskusluottolaitospalveluiden lisäksi Bonum Pankki vastaa POP Pankkien asiakkaiden maksukorttien ja korttiluottojen myöntämisestä ja ylläpidosta. Bonum Pankki on Visa Europan osakkeenomistaja ja välittää Visan tavaramerkin alla

toimivia korttituotteita. Korttiprosesseja, korttituotteita ja korttimaksamiseen liittyviä palveluita kehitetään ja tehostetaan jatkuvasti yhdessä sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa. Tähän liittyen vuoden 2021 aikana tuotiin jälleen uusia korttiliitännäisiä toiminnallisuuksia POP Pankin mobiilipankkisovellukseen mukaan lukien Apple Pay -mobiilimaksamismahdollisuus. Edellisvuonna perustettu Palvelukeskus on vakiinnuttanut asemansa ryhmän keskitettyjen palveluiden tuottajana. Vuoden 2021 aikana Palvelukeskuksessa on keskitytty tarjonnan laajentamiseen ja toiminnan tehostamiseen.

Bonum Pankki etsii aktiivisesti uusia liiketoimintamahdollisuuksia täydentämään ryhmän tuote- ja palvelutarjontaa. POP Pikalaina on Bonum Pankin oma täysin digitaalinen vähittäispankkituote. Koronapandemian seurauksena käyttöön otetut viranomaistoimenpiteet, kuten väliaikainen korkokatto ja suoramarkkinointikielto, hillitsivät POP Pikalainan korkotuottojen kehitystä ja se pääsi tavoiteltuun kasvuun vasta vuoden viimeisellä kvartaalilla. Marraskuussa vakuudettomien luottojen kanta siirrettiin uuteen järjestelmään ja samassa yhteydessä päivitettiin luottotappioksi kirjaamisen prosessia ja periaatteita. Jatkossa perintään siirrettävien saamisten kohdalla arvioidaan asiakkaan maksukykyä aiempaa tarkemmin. Muutos ei vaikuttanut olennaisesti Bonum Pankin tilinpäätökseen. Luottotappioksi kirjattavien vakuudettomien saamisten määrän ja myös luottotappioiden palautusten määrän arvioidaan jatkossa pienenevän sekä odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrän puolestaan kasvavan. Yhteistyökumppanien asiakkaille tarjottava antolainaus kasvoi riittävästi loppuvuodesta.

Rahanpesua estävien toimien tehokkuus sekä järjestelmien parantaminen ovat olleet vuoden tärkeimpiä kehittämisen painopistealueita. Tähän on sisältynyt rahanpesun ja muun talousrikollisuuden estämistä käsittelevien sitovien ohjeiden uudistus, jatkuvan seurannan ratkaisuiden ja resurssi-

en lisääminen, täysin uuden AML-monitorointijärjestelmän hankinta- ja käyttöönottoprojekti sekä aktiivinen tiedottaminen ja koulutuksen merkittävä lisääminen. Ryhmän pankkien rahanpesun ehkäisemisen toiminnot toteutetaan jatkossa keskitetysti Bonum Pankissa uutta järjestelmää hyödyntäen. Uudella järjestelmällä ja keskitetyllä palvelulla varmistetaan rahanpesun ja terrorismin rajoittamisen estämisen ajanmukaisuus sekä tehostetaan varainsiirtojen valvontaa.

POP Pankki -ryhmässä on käynnissä valmistelut kiinnitysluottopankkitoiminnan aloittamisesta. Vakuudellisten joukkolainojen liikkeeseenlaskuvykytyydellä tuetaan yhteenliittymän jäsenpankkeiden liiketoiminnan kasvua ja varmistetaan pitkäaikaisen tukkurahoituksen kilpailukykyinen hintataso. Bonum Pankin henkilöstöä on ollut aktiivisesti mukana hankkeen valmistelussa.

S&P Global Ratings vahvisti elokuussa Bonum Pankin pitkäaikaisen investointitason (investment grade) luottoluokituksen 'BBB' ja lyhytaikaisen luottoluokituksen 'A-2'. Luottoluokitus säilyi ennallaan.

Bonum Pankin yhtiökokous pidettiin huhtikuussa 2021. Yhtiökokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat ja hallitukseen valittiin Pekka Lemettinen, Hanna Linna, Kirsi Salo ja Ilkka Lähteenmäki. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Pekka Lemettinen.

POP Pankkikeskus osk:n hallitus on 2.12.2021 nimittänyt POP Pankkikeskus osk:n vt. toimitusjohtaja Jaakko Pullin Bonum Pankin hallitukseen Pekka Lemettisen tilalle 1.1.2022 alkaen.

POP PANKKI -RYHMÄ JA POP PANKKIEN YHTEENLIITTYMÄ

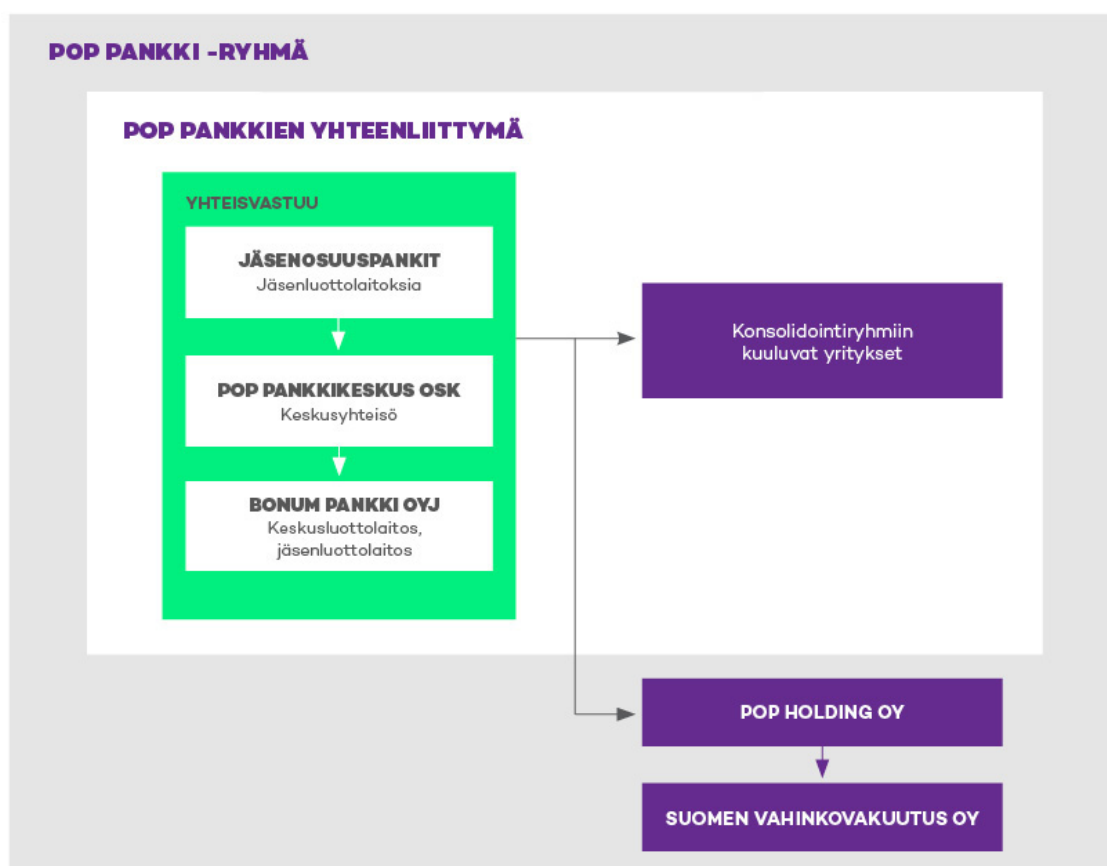
POP Pankki -ryhmä on suomalainen finanssiryhmä, joka tarjoaa vähittäispankkipalveluja henkilöasiakkailla, pienille ja keskisuurille yrityksille sekä vahinkovakuutuspalveluja henkilöasiakkailla. POP Pankki -ryhmän perustehtävä on edesauttaa asiakkaiden taloudellista hyvinvointia, vaurastumista ja paikallista menestystä.

POP Pankki -ryhmän muodostavat POP Pankit ja POP Pankkikeskus osk sekä näiden määräysvallassa olevat yhteisöt. POP Pankki -ryhmän merkittävimmät asiakasliiketoimintaa harjoittavat yhtiöt ovat:

- 21 POP Pankkikeskus osk:n jäsenosuuspankkia, jotka käyttävät markkinointinimeä POP Pankki
- Bonum Pankki Oyj, joka on POP Pankkien keskusluottolaitos ja POP Pankkikeskus osk:n tytäryhtiö
- Suomen Vahinkovakuutus Oy, joka käyttää aputoiminimeä POP Vakuutus

Seuraavassa kuvassa on esitetty POP Pankki -ryhmän rakenne sekä yhteenliittymään ja yhteisvastuun piiriin kuuluvat yhteisöt. Keskusyhteisönä toimiva POP Pankkikeskus osk vastaa POP Pankki -ryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain (24.6.2010/599) mukaisesti.

POP PANKKI -RYHMÄN RYHMÄRAKENNE

POP Pankki -ryhmään kuuluu POP Pankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen lisäksi myös POP Holding Oy ja sen kokonaan omistama Suomen Vahinkovakuutus Oy, jotka eivät ole keskinäisen vastuun piirissä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Vuonna 2021 koronapandemian, uusien virusvarianttien sekä tautitilanteen hillitsemiseen tähtäävien rajoitustoimenpiteiden vaikutukset maailmantalouteen olivat edelleen merkittäviä. Edellisen vuoden tuotannon romahduksen shokkivaikutuksesta siirryttiin asteittaiseen talouden palautumiskehitykseen. Tätä edistivät huomattavissa määrin laajat valtioiden jo vuonna 2020 käynnistänyt talouden tukiohjelmat ja Euroopan keskuspankin tukitoimet pankkien rahoituskyvyn ylläpitämiseksi.

Inflaatiovauhti kiihtyi voimakkaasti vuoden 2021 jälkipuoliskolla. Inflaatiota lisäsi erityisesti energian hintojen nousu. Mikäli nopea inflaatiokehitys ei jää väliaikaiseksi, se kasvattaa tulevaisuuteen liittyviä talouden riskejä.

Ilmastomuutoksen torjuntaan tähtäävät toimenpiteet ovat jatkuvasti kasvavassa roolissa Suomessa ja Euroopassa. Näiden toimien seurauksena on jo nähtävissä kustannuksia lisääviä vaikutuksia esimerkiksi päästöoikeuksien hintojen nousun kautta. Yritysten siirtyminen ympäristöystävällisempiin toimintamalleihin on toisaalta edesauttanut uusia investointeja ja parantanut työllisyyttä.

Suomen viennin kannalta keskeisen euroalueen talous toipui vuonna 2021 vahvasti. Vaikka tautitilanne jatkui erityisesti Euroopassa edelleen haastavana, ovat talouselämä ja muu yhteiskunta sopeutuneet tehokkaasti tautitilanteen pitkitymiseen. Elpymistä hankaloitti tuotantoon ja toimituksiin syntyneet globaalit pullonkaulat. Logistiset haasteet ovatkin olleet myös osasyynä inflaatiovauhdin voimakkaaseen nopeutumiseen sekä Suomessa, euroalueella että etenkin Yhdysvalloissa.

Suomessa talouden kasvu on ollut euroalueen maltillisemmasta päästä, mutta sitä selittää myös muita maita hillitympi tuotannon romahdus vuonna 2020. Kun BKT laski edellisenä vuonna 2,9 prosenttia, vuoden 2021 toteutunut BKT:n kasvu

on noin 3,5 prosenttia, joten kokonaistuotannossa koronakuoppa on ohitettu. Kasvun odotettiin jatkuvan vuonna 2021 viennin vedon ja työllisyysasteen parantuessa, mutta aivan vuoden lopussa räjähdysmäisesti levinnyt omikron-virusversio synkensi kuitenkin lyhyen aikavälin talouskehityksen näkymiä.

Ensimmäisen koronavuoden aikana torjuntatoimien seurauksena kotitalouksien kulutus väheni voimakkaasti muun muassa matkustamisen vähenemisen ja ravintolatoiminnan erilaisten rajoitusten vuoksi. Vaikka rajoitustoimia lievennettiin etenkin vuoden 2021 kesän ja alkusyksyn aikana rokotuskattavuuden noustessa ja tautitilanteen hellittäessä, positiivinen kehitys osoittautui väliaikaiseksi. Loppuvuonna palattiin jälleen tiukentuvalla rajoituslinjalle tautitilanteen heikentyessä.

Kotitalouksien säästämisen noustessa vuonna 2020 ennätyskorkealle tasolle, oli kuluttajilla vuonna 2021 mahdollisuus tehdä suurempiakin investointeja. Korot säilyivät edelleen alhaisella tasolla ja tämä kannusti kuluttajia lainanottoon. Kotitaloudet innostuivatkin erityisesti rakentamaan ja remontoimaan, jonka seurauksena rakennustarvikemarkkina ylikuumeni pahoin vuoden 2021 aikana. Myös asuntokauppa kävi vilkkaana ja asuntolainojen määrä kasvoi voimakkaasti. Asuntojen hinnat jatkoivat edelleen noususuunnassa etenkin kasvukeskuksissa, mutta myös pienemmissä kaupungeissa hintataso oli hieman nousussa. Monilla pienillä paikkakunnilla hintakehitys on kuitenkin ollut negatiivinen.

Yritysten merkittävältä konkurssiaallolta on toisaalta välttytty ja yritysten näkymät ovat kääntyneet myönteisemmiksi, vaikka yritysten taloustilanne on kehittynyt eri tavoin riippuen toimialasta. Matkailu-, majoitus- ja ravintola-alojen sekä tapahtuma-alan ahdinko jatkui jo toista vuotta. Vuoden 2021 viljasato oli vaatimaton ja maatalojen kannattavuushaasteet jatkuivatkin edelleen. Sahatavaran ja sellun voimakkaana jatkuva kysyntä puolestaan tukivat metsäteollisuuden nousua.

TALOUDELLINEN ASEMA

TULOS

Bonum Pankki tilikauden tulos oli 1 046 tuhatta euroa, kun se edellisvuonna oli 712 tuhatta euroa. Tilikauden tulos muodostuu pääosin keskusluot-

tolaitospalveluiden korkotuotoista sekä korttiliiketoiminnan korko- ja palkkiotuotoista. Pankin ku-
lu-tuottosuhte oli 75,4 (71,4) prosenttia.

Pankin tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet vuo-
teen 2020 verrattuna seuraavasti:

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020	Muutos-%
Korkotuotot	11 132	9 203	21,0
Korkokulut	-2 634	-2 142	23,0
Korkokate	8 498	7 061	20,3
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	6 639	7 207	-7,9
Sijoitusten nettotuotot	389	440	-11,6
Liiketoiminnan muut tuotot	3 105	2 484	25,0
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	18 630	17 192	8,4
Henkilöstökulut	-4 273	-3 137	36,2
Liiketoiminnan muut kulut	-8 665	-8 380	3,4
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-1 103	-923	19,5
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-14 041	-12 440	12,9
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	-3 281	-3 865	-15,1
Tulos ennen veroja	1 309	888	47,4
Tuloverot	-263	-176	49,7
Tilikauden tulos	1 046	712	46,9

Liiketoiminnan yhteenlasketut tuotot olivat 18 630 (17 192) tuhatta euroa. Tuottojen kasvun taustalla on hyvä kehitys pankin korkokatteessa, joksi muodostui 8 498 (7 061) tuhatta euroa. Nousua edellisvuoteen verrattuna oli 20,3 prosenttia. Korkokatteen kasvu selittyy suurimmalta osin TLTRO-lainojen negatiivisista lainakoroista, jotka kasvattivat korkotuottoja.

Nettopalkkiotuotot laskivat 6 639 (7 207) tuhanteen euroon. Palkkiotuotot ovat pääosin korttiliiketoiminnan ja maksujenvälityksen tuottoja.

Sijoitusten nettotuotot laskivat 389 (440) tuhanteen euroon. Sijoitusten nettotuotot muodostuvat pääasiassa valuuttatoiminnan nettotuotoista. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 3 105 (2 484) tuhatta euroa, ja ne koostuvat ryhmän sisäisistä maksuista.

Liiketoiminnan kulut olivat yhteensä 14 041 (12 440) tuhatta euroa. Henkilöstökulut nousivat vertailukaudesta 36,2 prosenttia ja olivat yhteensä 4 273 (3 137) tuhatta euroa. Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muita henkilösivukuluista. Kulujen nousu johtui henkilöstömäärän kasvusta. Liiketoiminnan muut kulut nousivat edellisvuoteen verrattuna ja olivat 8 665 (8 380) tuhatta euroa. Nousu aiheutui pääosin ICT-kulujen kasvusta.

Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot laskivat kauden aikana 3 281 (3 865) tuhanteen euroon. Kehityksen taustalla on vakuudettoman lainakannan edellisvuotta maltillisempi kasvu. Luottotappioituihin saataviin kohdistuu aktiivisia perintätöimenpiteitä.

TASE

Bonum Pankin tase oli vuoden 2021 lopulla 1 037 914 (1 006 480) tuhatta euroa.

Pankin tase-erät ovat kehittyneet edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Varat		
Käteiset varat	268 871	380 108
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	442 718	314 967
Lainat ja saamiset asiakkailta	116 455	84 159
Sijoitusomaisuus	197 563	215 354
Aineettomat hyödykkeet	1 933	2 728
Aineelliset hyödykkeet	361	367
Muut varat	10 008	8 737
Verosaamiset	5	58
Varat yhteensä	1 037 914	1 006 480
Velat		
Velat luottolaitoksille	655 626	659 657
Velat asiakkaille	53 329	36 654
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	284 920	266 346
Muut velat	7 978	8 653
Verovelat	724	800
Velat yhteensä	1 002 578	972 112
Oma pääoma		
Osakepääoma	10 000	10 000
Rahastot	22 121	22 199
Kertyneet voittovarot	3 215	2 169
Oma pääoma yhteensä	35 336	34 368
Velat ja oma pääoma yhteensä	1 037 914	1 006 480

KESKEISET TUNNUSLUVUT JA NIIDEN LASKENTAKAAVAT

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2017
Kulu-tuottosuhde, %	75,4	71,4	84,6	94,9	95,6
ROA, %	0,10	0,09	0,04	0,03	0,02
ROE, %	3,00	2,13	0,76	0,60	0,44
Vakavaraisuussuhde (TC) %	21,8	24,1	29,7	43,7	53,2
Omavaraisuusaste, %	3,4	3,4	5,5	5,2	5,7

$$\text{KULU-TUOTTOSUHDE, \%} = \frac{\text{Liiketoiminnan kulut yhteensä}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{KOKO PÄÄOMAN TUOTTO (ROA), \%} = \frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma ja määräysvallattomien osuus (katsauskauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$

$$\text{OMAN PÄÄOMAN TUOTTO (ROE), \%} = \frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$

$$\text{VAKAVARAISUUSSUHDE (TC), \%} = \frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä}} \times 100$$

$$\text{OMAVARAISUUSASTE, \%} = \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

LUOTTOLUOKITUS

S&P Global Ratings vahvisti tammikuussa 2021 Bonum Pankin pitkä- ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasoksi BBB/A-2. Samalla luottoluokittaja päivitti pankin näkymät negatiivisista vakaiksi. Luottoluokitus ja näkymät vahvistettiin uudelleen elokuussa 2021.

OSAKKEET JA OMA PÄÄOMA

Bonum Pankilla oli 31.12.2021 1 400 000 osaketta, jotka ovat kokonaan POP Pankkikeskus osk:n omistuksessa. Pankilla ei ole hallussa yhtiön omia osakkeita.

Bonum Pankin osakepääoma oli tilikauden päättyessä 10 000 (10 000) tuhatta euroa. Oma pääoma yhteensä oli 35 336 (34 368) tuhatta euroa.

RISKIEN JA VAKAVARAIKUUDEN HALLINTA SEKÄ RISKIASEMA

RISKIENHALLINNAN PERIAATTEET JA ORGANISOINTI

POP Pankki -ryhmän strategia linjaa ryhmän riskinottohalukkuuden, jonka mukaan liiketoimintaa harjoitetaan maltillisella riskitasolla siten, että riskit pystytään täysimääräisesti hallitsemaan. Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin riskitasot ovat oikeassa suhteessa luottolaitoksen ja koko yhteenliittymän riskinkantokykyyn ja maksuvalmiusasemaan nähden. Riskienhallinnan prosesseissa on kyettävä tunnistamaan kaikki merkittävät liiketoiminnasta aiheutuvat riskit, sekä arvioida, mitata ja valvoa niitä säännöllisesti. Merkittävimmät Bonum Pankki Oyj:n liiketoimintaan liittyvät riskit ovat luottoriski, likviditeettiriski ja kororiski.

POP Pankkikeskus osk yhteenliittymän keskusyhteisönä valvoo Yhteenliittymälain 17 §:n mukaisesti riskienhallintajärjestelmien riittävyyttä ja toimivuutta jäsenluottolaitosten ja yhteenliittymän tasolla ja vastaa ryhmän riskien ja vakavaraisuuden hallinnasta. Keskusyhteisö antaa jäsenluottolaitoksille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sitovia ohjeita riskien ja vakavaraisuuden hallinnasta, luotettavasta hallinnasta ja sisäisestä valvonnasta. Lisäksi jäsenluottolaitoksille on asetettu yhteisiä liiketoiminnan ohjausrajoja, joilla varmistetaan siitä, että yksittäisen jäsenluottolaitoksen ottamat riskit ovat hyväksyttävissä rajoissa.

Bonum Pankki Oyj on POP Pankkien yhteenliittymän keskusluottolaitos ja samalla jäsenluottolaitos. Bonum Pankin riskienvalvonnan tavoitteena on varmistaa, että pankki noudattaa toiminnassaan lakia, asetuksia, viranomaisien antamia ohjeita ja määräyksiä, ryhmän sisäisiä sitovia ohjeita sekä omia ohjeitaan. Keskusyhteisön riippumattomien toimintojen lisäksi Bonum Pankilla on erikseen riippumaton riskiasemaa valvova risk control -yksikkö sekä compliance-yhteyshenkilö.

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa Bonum Pankki Oyj:n pääomien riittävä määrä, laatu ja niiden tehokas käyttö. Pääomilla katetaan

strategian mukaisesta liiketoimintasuunnitelmasta aiheutuvat olennaiset riskit ja turvataan pankin häiriötön toiminta odottamattomien tappioiden varalta. Tavoitteeseen pyritään dokumentoidulla ja systemaattisella vakavaraisuuden hallintaprosessilla, joka kytkeytyy kiinteästi yhteenliittymätason strategiaprosessiin ja liiketoiminnan suunnitteluun sekä johtamiseen.

Yhteenliittymän riskienhallintaa ja vakavaraisuuden hallintaa kuvataan tarkemmin POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksen liitteessä 4. EU:n päivitetyn vakavaraisuusasetuksen N:o 2019/876 (CRR II) edellyttämät riskejä koskevat tiedot on esitetty erillisessä Pilari III -raportissa. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös on saatavissa POP Pankkikeskus osk:n toimiloista osoitteesta Hevosenkenkä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

LIIKETOIMINNAN RISKIT

LUOTTORISKIT

Bonum Pankki Oyj:n luottoriskiasema kasvoi tilikauden aikana. Luottoriskille alttiita tase-eriä oli vuoden 2021 lopussa yhteensä 316 004 (300 426) tuhatta euroa. Taseen ulkopuolisia sitovia luottolupauksia Bonum Pankki Oyjillä oli 145 485 (125 354) tuhatta euroa, jotka muodostuivat pääasiassa korttiluottojen vapaista luottolimiiteistä ja POP Pankkien maksuvalmiuslimiiteistä. Bonum Pankin merkittävimmät luottoriskit liittyvät sijoitustoimintaan ja vakuudettomaan luotonantoon.

Sijoitusomaisuus oli tilikauden lopussa 197 562 (215 354) tuhatta euroa. Likviditeettireserviin kuuluvat sijoitusomaisuuserät sisältävät valtioiden, kuntien, luottolaitosten ja yritysten liikeseen laskemia saamistodistuksia, joista osa on EKP-vakuuskelpoisia arvopapereita. Lisäksi pankilla oli likviditeettiportfolioon kuuluvia lyhytaikaisia pankkisaamisia yhteensä 4 948 (3 621) tuhatta euroa. Sijoitustoiminnan luottoriskiä hallitaan pääasiassa rajaamalla sijoituskohteiden luottokelpoisuutta sekä hajauttamalla sijoitusomaisuutta toimialoittain, vastapuolittain sekä instrumenttiluokittain.

Vähittäispankkitoiminnan luottokanta kasvoi tilikaudella 38,3 prosenttia päättyen 116 455 (84 159)

tuhanteen euroon. Pääosa luotonannosta on vakuudetonta luotonantoa, jonka osuus luottokannasta oli 61,4 prosenttia. Henkilöasiakkaille myönnettyjen lainojen osuus luottokannasta oli 82,3 (92,0) prosenttia.

Luottoihin, saamisiin ja taseen ulkopuolisiin eriin kohdistuvat odotettavissa olevat luottotappiot (ECL, expected credit loss) kasvoivat 309 tuhatta euroa tilikauden aikana päätyen 3302 tuhatta euroon. Odotettavissa olevat luottotappiot ECL-vaiheessa 3 kasvoivat 1 668 (1 562) tuhatta euroon. Vuonna 2021 vakuudettomasta luottokannasta kirjattiin lopullisia luottotappioita -2 972 tuhatta euroa (-2 770). Luottotappioituihin saataviin kohdistuu aktiivisia perintätoimenpiteitä.

Pankkitoiminnan luottoriskin seuranta perustuu järjestämättömien saamisten, maksuviivästymien sekä lainanhoitojoustojen jatkuvaan seurantaan sekä luottosalkun laadun seurantaan. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrän seuranta on tärkeä osa luottoriskin hallintaprosessia. Ennakotavissa oleviin ongelmiin luoton hoidossa reagoidaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

LIKVIDITEETTIRISKIT

Yhteenliittymän keskusluottolaitos Bonum Pankki Oyj vastaa POP Pankki -ryhmän maksuvalmiusvaatimuksen täyttämisestä ja maksuvalmiuden hallinnasta. Likviditeettiriskeihin varaudutaan ylläpitämällä likviditeettireserviä, joka muodostuu LCR-kelpoisista likvideistä varoista, keskuspankkirahoituksen vakuudeksi kelpaavista varoista, sekä lyhyistä pankkisaamisista.

POP Pankki -ryhmän maksuvalmiusasema säilyi tilikauden aikana vahvana. POP Pankkien yhteenliittymän maksuvalmiusvaatimus eli LCR-tunnusluku (LCR, liquidity coverage ratio) 31.12.2021 oli 141,3 prosenttia (191,4), kun vähimmäistaso on 100 prosenttia. Bonum Pankilla oli tilikauden päättyessä hallussa yhteenliittymän LCR-kelpoisia likvidejä varoja ennen arvonneikkauksia 457,9 miljoonaa euroa (621,9), joista 61,1 prosenttia (63,0) oli käteistä ja keskuspankkisaatavia ja 32,2 prosenttia (32,4) erittäin likvidejä tason 1 arvopapereita. Lisäksi yhteenliittymän jäsenluottolaitoksilla oli LCR-salkun ulkopuolisia, panttaamattomia arvopapereita 28,0 (71,1) miljoonaa euroa.

Pysyvän varainhankinnan vaatimus, NSFR, muuttui sitovaksi vuonna 2021 (28.6.2021) osana Euroopan parlamentin ja neuvoston vakavaraisuusasetusta 575/2013 uudistavaa CRR II -asetusta 2019/876. Vaatimuksen minimitaso on 100 prosenttia. NSFR mittaa taseessa olevien varojen ja velkojen maturiteettieroja ja sen tehtävänä on varmistaa, että pysyvä rahoitus riittää täyttämään varainhankintatarpeet yhden vuoden aikajänteellä ja siten estää liiallinen riippuvuus lyhytaikaisesta tukkurahoituksesta. Yhteenliittymän NSFR-suhdeluku 31.12.2021 oli 130,0 prosenttia.

Bonum Pankki Oyj välittää yhteenliittymän jäsenpankeille pitkäaikaista tukkurahoitusta ja toimii muiden jäsenluottolaitosten sisäisenä pankkina. Pankin rahoitusrakenteen suunnittelu perustuu koko yhteenliittymän likviditeetti- ja rahoitusuunnitteluun sekä keskusyhteisön jäsenpankeille antamiin tavoitteisiin ja ohjauksajoihin.

Vuoden lopussa Bonum Pankki Oyjillä oli liikkeesseen laskettuna 255 miljoonaa euroa (225) vakuudetonta seniorilainaa 750 miljoonan euron joukko-velkakirjaohjelmasta. Pankin 250 miljoonan euron sijoitustodistusohjelmasta oli liikkeesseen laskettuna 30,0 (41,5) miljoonaa euroa katsastuskauden lopussa. Lisäksi Bonum Pankilla on 28,6 miljoonan euron lainaohjelma Pohjoismaiden Investointipankki NIB:n kanssa. Tilikauden aikana Bonum Pankki Oyj osallistui Euroopan keskuspankin TLTRO III -rahoitusoperaatioihin 78,4 miljoonalla eurolla. Tilikauden lopussa Bonum Pankilla oli TLTRO III -rahoitusta yhteensä 128,4 (50) miljoonaa euroa.

MARKKINARISKIT

Bonum Pankki Oyj:n pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski. Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon tai korkokatteeseen. Rahoitustase koostuu anto- ja ottolainauseristä, markkinaehtoisesta rahoituksesta sekä likviditeettisalkun sijoituseristä.

Bonum Pankin liiketoimintaan ei kuulu kaupankäyntitoimintaa (trading). Johdannaisten mahdollinen käyttö on rajoitettu rahoitustaseen korkoriskin suojaukseen. Pankki ei käyttänyt johdannaisia vuonna 2021.

Bonum Pankki Oyj seuraa korkoriskiä taseen nykyarvomenetelmällä ja dynaamisella tulatoriskimallilla kuukausittain. Nykyarvomenetelmä mittaa taseen laskennallisen markkina-arvon muutosta korkojen muuttuessa. Nykyarvomenetelmässä taseen markkina-arvo lasketaan yksittäisten tase-erien odotettujen kassavirtojen nykyarvona. Sijoituserien korko- ja luottospread-muutoksien aiheuttamia markkina-arvojen muutoksia eri korkoskenarioissa seurataan erillisillä korkoherkkyyssmittareilla. Tulatoriskimallilla ennustetaan suunnitellun taseen korkokatteen kehitystä ja muutosta erilaisissa markkinakorkoskenarioissa seuraavan viiden vuoden aikajänteellä.

OPERATIIVISET RISKIT

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa olennaiset liiketoiminnan operatiiviset riskit ja minimoida niiden toteutumismahdollisuus ja vaikutukset. Tavoitteeseen pyritään henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä muun muassa eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

Bonum Pankki Oyj:n merkittävimpiin uusiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan uuden tuotteen tai palvelun arviointiprosessissa. Pankki tekee vuosittain operatiivisten riskien itsearvioinnin tekemiensä riskikartoitusten perusteella, joissa hyödynnetään operatiivisten riskien tapahtumaseurantaa. Riskikartoituksen yhteydessä arvioidaan myös Bonum Pankki Oyj:n merkittävimpiin ulkoistuksiin liittyviä riskejä. Osa operatiivisten riskien mahdollisista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on varauduttu jatkuvuussuunnittelulla.

VAKAVARAISUUSASEMA

Vuoden 2021 lopussa Bonum Pankki Oyj:n vakavaraisuus oli hyvällä tasolla. Pankin vakavaraisuussuhde oli 21,8 prosenttia (24,1) ja ydinvakavaraisuussuhde 21,8 prosenttia (24,1). Vuoden 2021 lopussa pankin omat varat yhteensä olivat 31 763 tuhatta euroa (26 568), joka muodostui kokonaisuudessaan ydinpääomasta (CET1). Omien varojen

kasvu johtuu pääasiassa aiempien aktivointien purkamisesta taseen aineettomista hyödykkeistä yhteenliittymätason IFRS -linjausten myötä.

Pankin vakavaraisuus on laskenut maltillisesti vuoden 2021 aikana johtuen vähittäispankin luottokannan kasvusta ja sen aiheuttamasta riskipainotettujen saamisten kasvusta. Bonum Pankki Oyj:n vähittäispankkiliiketoiminnan kasvun ennustetaan jatkuvan vuonna 2022, joka lisää jatkossa vastavasti pankin riskipainotettujen saamisien määrää.

Vakavaraisuuslaskennassa on sovellettu Euroopan parlamentin ja neuvoston vakavaraisuusasetusta 575/2013 uudistavaa CRR II-asetusta 2019/876 28.6.2021 alkaen. Bonum Pankki Oyj:n omat varat muodostuvat osakepääomasta, kertyneistä voittovaroista sekä muista vapaista rahastoista, joista vähennetään CRR mukaiset vähennyserät. Pankki ei lue tilikauden aikana kertynyttä voittoa omiin varoihin yhteenliittymän noudattaman käytännön mukaisesti. Finanssivalvonnan myöntämän luvan nojalla yhteenliittymään kuuluvat jäsenluottolaitokset on keskusyhteisön päätöksellä vapautettu omien varojen vaateista yhteenliittymän sisäisille erille ja suurten vastapuolten rajoituksista yhteenliittymän keskusluottolaitoksen ja jäsenpankkien välisille erille.

Vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) muuttui sitovaksi kesäkuussa osana EU:n vakavaraisuusasetuksen muutosta (CRR II). Sääntelyn minimitaso on 3 prosenttia. Pankin vähimmäisomavaraisuusaste 31.12.2021 oli 4,9 prosenttia. Finanssivalvonnan poikkeusluvalla yhteenliittymän sisäiset erät vähennetään vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa vastuiden määrästä.

POP Pankki -ryhmä otti vuoden 2021 alussa käyttöön EU:n vakavaraisuusasetuksen 575/2013 artiklan 178 mukaisen maksukyvyttömyyden määritelmän. Määritelmämuutoksella harmonisoidaan Euroopan pankkiviranomaisen toimialueella toimivien pankkien käyttämää määritelmää asiakkaiden maksukyvyttömyydestä. Maksukyvyttömyyden uuden määritelmän käyttöönotto ei vaikuttanut merkittävästi pankin maksukyvyttömyiden saamisen määrään päättyneellä tilikaudella.

Lakisääteinen alaraja vakavaraisuussuhteelle on 8 prosenttia ja ydinpääomalle 4,5 prosenttia. Bonum Pankkia koskee vähimmäisvakavaraisuusvaatimuksen lisäksi luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 prosenttia, sekä ulkomaisien vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

VAKAVARAISUUDEN YHTENVETO

Bonum Pankki Oyj Vakavaraisuuden yhteenveto (1000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Omat varat		
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	34 290	33 656
Vähennykset ydinpääomasta	-2 527	-7 088
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	31 763	26 568
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	-	-
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	31 763	26 568
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	-	-
Vähennykset toissijaisesta pääomasta	-	-
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	-	-
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	31 763	26 568
Riskipainotetut erät yhteensä	145 727	110 125
josta luottoriskin osuus	112 834	83 048
josta vastuun arvonoinniriski (CVA)	-	-
josta markkinariskin osuus (valuuttakurssiriski)	2 999	2 867
josta operatiivisen riskin osuus	29 894	24 210
Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomapuskuri (2,5 %)	3 643	2 753
Vastasyklinen pääomapuskuri	2	0
Ydinvakavaraisuussuhde (CET1-%)	21,8 %	24,1 %
Vakavaraisuussuhde ensisijaisilla omilla varoilla (T1-%)	21,8 %	24,1 %
Kokonaisvakavaraisuussuhde (TC-%)	21,8 %	24,1 %
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	31 763	26 568
Pääomavaatimus yhteensä *	15 304	11 563
Puskuri pääomavaatimukseen	16 459	15 005
Vähimmäisomavaraisuusaste		
Ensisijainen pääoma (T1)	31 763	26 568
Vastuut yhteensä	644 960	730 690
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	4,9 %	3,6 %

* Pääomavaatimus yhteensä muodostuu minimivaatimuksesta 8 %, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 % ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

SISÄINEN VALVONTA

Bonum Pankin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa saavutetaan asetetut päämäärät ja tavoitteet suunnitelmallisesti ja tehokkaasti ylimmän johdon vahvistamia tavoitteita ja menettelytapoja noudattaen. Sisäisellä valvonnalla pyritään varmistumaan siitä, että organisaatio toimii säännösten mukaisesti, hallitsee riskejä kattavasti liiketoiminnan erityispiirteet huomioon ottaen ja, että organisaation toiminta on tehokasta ja luotettavaa.

Sisäistä valvontaa toteutetaan organisaation kaikilla tasoilla. Sisäistä valvontaa toteuttavat osallistetaan hallitus, toimitusjohtaja, muu johto ja henkilökunta sekä liiketoiminnasta riippumattomasti riskienvalvonta ja compliance. Osana sisäistä valvontaa on yhteenliittymässä toteutettu rikkomusten ilmoittamista koskeva järjestely, jossa pankin palveluksessa olevat voivat ilmoittaa sisäisesti riippumattoman kanavan kautta keskusyhteisössä tai jäsenluottolaitoksessa tapahtuneista, finanssimarkkinoita koskevien säännösten ja määräysten epäilyistä rikkomisesta (whistleblowing).

SISÄINEN TARKASTUS

Yhteenliittymässä POP Pankkikeskus vastaa keskitetysti sisäisen tarkastuksen ohjaamisesta ja järjestämisestä yhteenliittymän pankkikeskuksessa, jäsenluottolaitoksissa ja muissa yhteenliittymään kuuluvissa yrityksissä. Bonum Pankin sisäinen tarkastus perustuu yhteenliittymän POP Pankkikeskuksen hallituksen ja hallintoneuvoston vahvistamiin sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteisiin sekä POP Pankkikeskuksen hallituksen hyväksymään tarkastussuunnitelmaan.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan ensisijaisesti pankin hallitukselle. Pankin hallitus käsittelee sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusyhentevedot suoritettujen tarkastusten jälkeen. Sisäinen

tarkastus raportoi säännöllisesti toiminnastaan ja havainnoistaan POP Pankkikeskuksen hallintoneuvostolle, POP Pankkikeskuksen hallitukselle ja toimitusjohtajalle.

Pankissa vuoden aikana toteutetut sisäiset tarkastukset on suorittanut POP Pankkikeskuksen sisäinen tarkastus sekä PricewaterhouseCoopers Oy.

BONUM PANKIN HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Bonum Pankin varsinaisessa yhtiökokouksessa 29.4.2021 vahvistettiin vuoden 2020 tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus pankin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Pankin hallitukseen kuului 4 jäsentä. Hallitus on kokoontunut vuoden aikana 31 kertaa.

Hallituksen varsinaiset jäsenet olivat:

Pekka Lemettinen, toimitusjohtaja
hallituksen puheenjohtaja

Hanna Linna, toimitusjohtaja
hallituksen varapuheenjohtaja

Ilkka Lähteenmäki, dosentti
hallituksen jäsen

Kirsi Salo, toimitusjohtaja
hallituksen jäsen

Bonum Pankin toimitusjohtajana toimi **Pia Ali-Tolppa**. Toimitusjohtajan sijaisena toimi **Timo Hulkko**. **Jaakko Pulli** aloitti hallituksen puheenjohtajana 3.1.2022 alkaen.

Vuoden lopulla 31.12.2021 pankin palveluksessa oli 59 henkilöä, joista 57 kokoaikaisessa vakituisessa työsuhteessa ja 2 määräaikaisessa työsuhteessa. Työntekijöiden ammatillista osaamista ylläpidetään ja kehitetään pankin tarpeiden, muuttuvan toimintaympäristön sekä henkilöiden yksilöllisten osaamisvaatimusten ja niissä tapahtuvien muutosten mukaisesti.

TILINTARKASTUS

Yhtiön varsinaisena tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Tiia Kataja.

PANKIN HALLINNOINTI- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ

Bonum Pankin toimintoja ohjaa osakkeenomistaja, joka käyttää päätösvaltaansa yhtiökokouksessa osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Yhtiökokous päättää pankin voitonjaosta ja valitsee hallituksen jäsenet.

Pankkia edustaa ja sen toimintaa johtaa hallitus. Operatiiviset päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Hallituksen työskentely perustuu pankin yhtiöjärjestykseen, yhtiökokouksen päätöksiin ja lainsäädäntöön. Pankin toimitusjohtaja vastaa pankin operatiivisesta toiminnasta hallitukselta saamista ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan antamien määräysten ja pankin sisäisten ohjeiden mukaisesti. Tehtävään valittaessa hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on tehtävää vastaanottaessaan annettava Finanssivalvonnan määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuusselvitys.

Bonum Pankin hallinto- ja ohjausjärjestelmä on julkaistu pankin verkkosivuilla osoitteessa <https://www.poppankki.fi/bonum-pankki/hallinto>

PALKITSEMISJÄRJESTELMÄ

Bonum Pankin hallitus vastaa pankin palkitsemisasiosta. Pankilla ei ole palkitsemisjärjestelmän hallinnointia varten hallituksen nimeämää palkitsemisvaliokuntaa. Sitä ei ole katsottu tarpeelliseksi ottaen huomioon toiminnan laadun, laajuuden ja monimuotoisuuden. Pankin hallitus valvoo

palkitsemisjärjestelmän noudattamista sekä arvioi säännöllisesti sen toimivuutta.

Keskusyhteisön sisäisen tarkastuksen on vähintään kerran vuodessa todennettava, onko hallituksen hyväksymää palkitsemisjärjestelmää noudatettu. Valvontatoiminnoissa työskentelevän henkilön palkkio ei ole riippuvainen sen liiketoiminnan tuloksesta, jota hän valvoo.

PALKITSEMISEN JA TULOKSEN VÄLINEN SUHDE

Palkitsemisjärjestelmän tulee olla pankin liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukainen ja sen tulee vastata pankin pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmän on myös oltava sopuolosuhteissa pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan ja riskinkantokyvyn kanssa sekä edistää niitä. Palkitsemisjärjestelmän tulee tukea myös hyvää johtamista.

SUORITUSTEN ARVIOINNIN KÄYTETYT PERUSTEET JA RISKIPERUSTEET PALKKIOIDEN MÄÄRÄN MUUTOKSET, LYKKÄÄMISKÄYTÄNTEET JA PALKKIOIDEN MAKSAMISPERUSTEET

Pankissa kenenkään palkkionsaajan muuttuva palkkio ei voi ylittää 50 tuhatta euroa yhden vuoden ansaintajaksolta. Pankki voi päättää muuttuvien palkkioiden maksamatta jättämisestä joko kokonaan tai osittain siinä tapauksessa, että pankin taloudellinen asema on heikentynyt siinä määrin, että hallituksen arvion mukaan tulospalkkioiden maksaminen on pankin tilanne huomioon ottaen kohtuutonta.

Palkkionsaajalle maksettavan erorahan ja muun vastaavan korvauksen, joka maksetaan, jos palvelussuhde päättyy ennenaikaisesti, maksamisessa otetaan huomioon luottolaitoslain 8 luvussa säädetyt edellytykset ja maksamisperusteet laaditaan siten, ettei korvaus johda epäonnistuneen suorituksen palkitsemiseen.

PALKKIOIDEN KIINTEIDEN JA MUUTTUVIEN OSIEN SUHDE

Pankin palkitsemisjärjestelmässä muuttuvat palkkiot voivat olla enintään 50 prosenttia kiinteästä vuosipalkasta.

MUUTTUVIEN PALKKIOIDEN JA MUIDEN LUONTOISETUJEN MÄÄRITTÄMISESSÄ SOVELLETTAVAT KESKEISET PARAMETRIT JA PERUSTEET

Pankin muuttuviin palkkioihin sovelletaan seuraavia periaatteita:

1. Muuttuvien palkkioiden maksuperusteet pääte- tään ja tiedotetaan palkkionsaajille etukäteen. Ilman etukäteen asetettua ja tiedotettua mak- superustetta hallitus voi kuitenkin palkita työn- tekijää poikkeuksellisen hyvästä suorituksesta enintään yhden kuukauden palkkaa vastaavalla palkkiolla
2. Palkkion on perustuttava kokonaisarviointiin palkkionsaajan ja asianomaisen toiminnon suo- rituksesta. Suoritusta arvioitaessa on huomioi- tava se, miten suoritus on toteutunut pitkällä aikavälillä
3. Maksettavien palkkioiden määrissä on otetta- va huomioon ainakin arviointihetkellä tiedossa olevat sekä tulevat riskit, pääomakustannukset ja tarpeellinen maksuvalmius
4. Oikeus muuttuvaan palkkioon voi syntyä palk- kionsaajalle ja se voidaan maksaa hänelle vain, jos palkkionsaaja ei ole menetellyt luottolaitos- ta velvoittavien säännösten, ohjeiden tai luot- tolaitoksen määrittelemien toimintaperiaat- teiden ja menettelytapojen vastaisesti taikka teollaan tai laiminlyönnillään myötävaikutta- nut tällaiseen menettelyyn. Muuttuva palkkio on myös voitava jättää maksamatta tai periä ta- kaisin, jos kyseinen menettely tulee luottolai- toksen tietoon vasta palkkion määräytymisen tai maksamisen jälkeen
5. Pankki voi sitoutua ehdottomaan (ei takaisin perimisen mahdollisuutta) palkkion maksami- seen ainoastaan erityisen painavista syistä ja edellyttäen, että luvattu palkkio kohdistuu ai- noastaan palkkionsaajan palvelussuhteen en- simmäiseen vuoteen.

YHTEENLASKETUT PALKITSEMISTA KOSKEVAT TIEDOT TOIMIVAN JOHDON JA NIIDEN HENKILÖSTÖN JÄSENTEN OSALTA, JOIDEN TOIMINNALLA ON MERKITTÄVÄ VAIKUTUS LAITOKSEN RISKIPROFIILIIN

Pankissa pidetään luetteloa seuraavista henkilöistä ja heille maksetuista palkkioista:

6. Toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet,
7. Muu henkilö, jonka toiminnalla on olennainen vaikutus keskusyhteisön tai yhteenliittymän riskiasemaan,
8. Henkilöt, jotka työskentelevät riskien valvon- tatoiminnossa riskienhallintatehtävissä, comp- liance-toiminnossa tai sisäisen tarkastuksen toiminnossa,
9. Muu henkilö, jonka palkkioiden kokonaismäärä ei merkittävästi poikkea 1 ja 2 kohdissa tarkoi- tetulle henkilölle määräytyvän palkkion koko- naismäärästä.

TOTEUTUNEET PALKKIOT

Pankissa ei ole tilikauden aikana maksettu muuttu- via palkkioita eikä aloitusrahoja.

Pankissa ei tilikauden aikana ole maksettu yli mil- joonan euron palkkioita.

KESKEISIMMÄT ULKOISTETUT TOIMINNOT

Bonum Pankki Oyj:n pankkijärjestelmä on ulkoistet- tu Oy Samlink Ab:iin. Pankin kirjanpito on ulkoistettu Figure Taloushallinto Oy:lle, jonka POP Pankki -ryh- mä omistaa muiden kyseisen yhtiön asiakaspank- kien kanssa. Bonum Pankki Oyj:n maksusanomi- en välitys on hoidettu Tieto Evry Oyj:n ylläpitämän SWIFT Service Bureau:n sekä SEPA Instant Payment Gateway:n kautta pois lukien POP Pankki -ryhmän sisäiset maksut. Lisäksi pankki hyödyntää Google Inc.in tytäryhtiön tarjoamaa alustapalvelua asia- kastietojen hallinnassa sekä SAS Institute Oy:n jär- jestelmää maksujen monitoroinnissa. Korttiliiketo- mintaan kuuluvia palveluja on ulkoistettu Oy Sam- link Ab:lle, Nets Denmark A/S:n Suomen sivuliikkeel- le, Intrum Justitia Oy:lle ja Evry Card Services Oy:lle.

TALLETUSSUOJA

Bonum Pankki kuuluu talletussuojarahastoon, joka turvaa tallettajan saamiset pankilta 100 tuhan-euron euroon saakka. Talletuspankkien yhteenliittymän jäsenenä olevia talletuspankkeja pidetään talletussuojan kannalta yhtenä talletuspankkina. Tämän johdosta saman tallettajan talletussuoja kaikista POP Pankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksissa (POP Pankit ja Bonum Pankki) olevista talletuksista on yhteensä 100 tuhatta euroa. Bonum Pankin toiminta keskittyy yhteenliittymän jäsenosuuspankeille tarjottaviin keskusluottolaitospalveluihin, joten talletussuojarahaston merkitys on vähäinen.

YHTEISKUNTAVASTUU

POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksessä on kerrottu POP Pankki -ryhmän yhteiskuntavastuusta. Bonum Pankin yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan pankin vastuuta yritystoimintansa vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan ja yrityksen sidosryhmiin. Toimimalla POP Pankkien keskusluottolaitoksena Bonum Pankki tukee omalta osaltaan paikallisten POP Pankkien yhteiskuntavastuuta.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Tilikauden jälkeen tammikuussa 2022 POP Pankki -ryhmä allekirjoitti yhteistyösopimuksen suomalaisen IT-yhtiön Crosskeyn kanssa peruspankkijärjestelmänsä uudistamisesta. POP Pankki arvioi ottavansa uuden peruspankkijärjestelmän käyttöön vuoden 2025 aikana.

Tammikuussa 2022 Bonum Pankki sopi lisäksi Evli Pankki Oyj:n kanssa kaupasta, jossa Bonum ostaa Evlin lainakannasta velkakirjalainoja noin 25 miljoonan euron arvosta.

S&P Global Rating vahvisti 4.2.2022 Bonum Pankki Oyj:n luottoluokituksen. Bonum Pankki Oyj:n pitkäaikainen investointitason (investment grade) luottoluokitus on 'BBB' ja lyhytaikainen 'A-2'. Näkymät säilyivät vakaina.

Bonum Pankki Oyj:n hallituksella ei ole tiedossa muita sellaisia tilikauden päättymisen jälkeisiä tapahtumia, joilla olisi olennaista vaikutusta Bonum Pankin tilinpäätöksessä esitetyn informaation kannalta.

UUODEN 2022 NÄKYMÄT

Bonum Pankki tulee vuoden 2022 aikana hyödyntämään monipuolisesti käytettävissä olevia rahoituslähteitä. Tavoitteena on ryhmän varainhankinnan keskihinnan pitäminen mahdollisimman alhaisella tasolla. Tulevan kiinnitysluottopankin avulla yhteenliittymä voi katettuja joukkolainoja liikkeeseen laskemalla hankkia pitkäaikaista ja hinnaltaan kilpailukykyistä tukkurahoitusta yhteenliittymän liiketoiminnan kasvun rahoittamiseen.

Painopistealueena vuonna 2022 on toiminnan tehokkuuden lisääminen ja kannattavuuden parantaminen. Korttiliiketoiminnassa keskitytään asiakaskokemuksen parantamiseen, minkä lisäksi jatketaan korttimaksamiseen liittyvien toimintojen kehittämistä POP Mobiilissa. Rahanpesua estävien toimien tehokkuus sekä uuden järjestelmän ja toimintatapojen vakiinnuttaminen ovat tärkeimpiä kehittämisen painopistealueita. POP Pankki -ryhmän peruspankkijärjestelmä uudistus työllistää Bonum Pankin henkilöstöä merkittävässä määrin. Pankki myös etsii aktiivisesti uusia yhteenliittymän pankkien liiketoimintaa tukevia palveluita ja tuotteita vuoden 2022 aikana.

Vuoden 2022 tuloksen arvioidaan muodostuvan positiiviseksi.

HALLITUKSEN ESITYS VOITONJAOSTA

Bonum Pankin jakokelpoiset varat olivat 21 311 163,86 euroa. Bonum Pankin hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto 1 046 093,58 euroa kirjataan kertyneisiin voittovaroihin eikä osinkoa jaeta.

BONUM PANKKI OYJ:N TILINPÄÄTÖS 31.12.2021

TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020	Muutos-%
Korkotuotot	3	11 132	9 203	21,0
Korkokulut	3	-2 634	-2 142	23,0
Korkokate		8 498	7 061	20,3
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	4	6 639	7 207	-7,9
Sijoitusten nettotuotot	5	389	440	-11,6
Liiketoiminnan muut tuotot	6	3 105	2 484	25,0
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		18 630	17 192	8,4
Henkilöstökulut	7	-4 273	-3 137	36,2
Liiketoiminnan muut kulut	8	-8 665	-8 380	3,4
Poistot ja arvonalentumiset	9	-1 103	-923	19,5
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-14 041	-12 440	12,9
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	14	-3 281	-3 865	-15,1
Tulos ennen veroja		1 309	888	47,4
Tuloverot	10	-263	-176	49,7
Tilikauden tulos		1 046	712	46,9

POP Pankki -ryhmä on muuttanut tilinpäätöksen laadintaperiaatteita, minkä vuoksi vertailutietoja on oikaistu. Muutoksesta on kerrottu liitteessä 1.

LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020	Muutos-%
Tilikauden tulos		1 046	712	46,9
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Käyvän arvon muutos				
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	25	152	992	-84,7
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Käyvän arvon muutos	25	-229	231	-199,1
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit		968	1 936	-50,0
Tilikauden laaja tulos		968	1 936	-50,0

TASE

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2021	31.12.2020
Varat			
Käteiset varat	15	268 871	380 108
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	13, 16	442 718	314 967
Lainat ja saamiset asiakkailta	13, 16	116 455	84 159
Sijoitusomaisuus	13, 17	197 563	215 354
Aineettomat hyödykkeet	18	1 933	2 728
Aineelliset hyödykkeet	19	361	367
Muut varat	20	10 008	8 737
Verosaamiset	21	5	58
Varat yhteensä		1 037 914	1 006 480
Velat			
Velat luottolaitoksille	13, 22	655 626	659 657
Velat asiakkaille	13, 22	53 329	36 654
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	23	284 920	266 346
Muut velat	24	7 978	8 653
Verovelat	21	724	800
Velat yhteensä		1 002 578	972 112
Oma pääoma			
Osakepääoma	25	10 000	10 000
Rahastot	25	22 121	22 199
Kertyneet voittovarot	25	3 215	2 169
Oma pääoma yhteensä		35 336	34 368
Velat ja oma pääoma yhteensä		1 037 914	1 006 480

POP Pankki -ryhmä on muuttanut tilinpäätöksen laadintaperiaatteita, minkä vuoksi vertailutietoja on oikaistu. Muutoksesta on kerrottu liitteessä 1.

OMAN PÄÄOMAN MUUTOSTEN LASKELMA

(1 000 euroa)	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2021	10 000	2 199	20 000	2 169	34 368
Tilikauden laaja tulos					
Tilikauden tulos	-	-	-	1 046	1 046
Muut laajan tuloksen erät	-	-78	-	-	-78
Tilikauden laaja tulos yhteensä	-	-78	-	1 046	968
Oma pääoma 31.12.2021	10 000	2 121	20 000	3 215	35 336

(1 000 euroa)	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2020	10 000	976	20 000	1 457	32 433
Tilikauden laaja tulos					
Tilikauden tulos	-	-	-	712	712
Muut laajan tuloksen erät	-	1 223	-	-	1 223
Tilikauden laaja tulos yhteensä	-	1 223	-	712	1 936
Oma pääoma 31.12.2020	10 000	2 199	20 000	2 169	34 368

RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	1 046	712
Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut	4 663	5 086
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-145 358	-195 533
Saamiset luottolaitoksilta	-126 424	-61 947
Saamiset asiakkailta	-35 622	-11 507
Sijoitusomaisuus	17 762	-119 684
Muut varat	-1 075	-2 395
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	12 005	263 830
Velat luottolaitoksille	-4 032	243 718
Velat asiakkaille	16 675	19 316
Varaukset ja muut velat	-638	796
Maksetut tuloverot	-266	31
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	-127 910	74 125
Investointien rahavirta		
Muiden sijoitusten lisäykset	-65	-
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-335	-951
Investointien rahavirta yhteensä	-401	-951
Rahoituksen rahavirta		
Vuokrasopimusvelan vähennykset	-157	-107
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, lisäykset	79 945	246 821
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, vähennykset	-61 387	-95 426
Rahoituksen rahavirta yhteensä	18 401	151 288
Rahavarojen muutos		
Rahavarat tilikauden alussa	383 730	159 268
Rahavarat tilikauden lopussa	273 820	383 730
Rahavarojen nettomuutos	-109 910	224 462
Saadut korot	9 480	8 573
Maksetut korot	2 697	1 500
Saadut osingot	4	9
Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut	4 663	5 085
Erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja muut oikaisut		
Tuloslaskelman verot	263	176
Rahoitusvarojen arvonalentumiset	3 281	3 865
Poistot	1 103	923
Muut	17	122
Rahavarat		
Käteiset varat	268 871	380 108
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	4 949	3 622
Yhteensä	273 820	383 730

POP Pankki -ryhmä on muuttanut tilinpäätöksen laadintaperiaatteita, minkä vuoksi vertailutietoja on oikaistu. Muutoksesta on kerrottu liitteessä 1.

LIITTEET

LIITE 1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

YLEISTÄ

BONUM PANKKI OYJ JA POP PANKKI -RYHMÄ

Bonum Pankki Oyj (jäljempänä Bonum Pankki) on POP Pankkikeskus osk:n kokonaan omistama tytäryritys ja POP Pankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitos, joka toimii POP Pankkikeskus osk:n jäsenosuuspankkien (POP Pankkien) keskusluottolaitoksena. Bonum Pankki hoitaa POP Pankkien maksuliiketoimia ja välittää POP Pankkien ja muiden pankkien asiakkaiden väliset maksutapahtumat, hoitaa POP Pankkien vähimmäisvarantotalletukset Suomen Pankkiin, ottaa vastaan POP Pankkien talletuksia ja myöntää POP Pankkeille maksuvalmiuden hoitoon tarvittavia luottoja. Lisäksi Bonum Pankki hoitaa POP Pankkien yhteenliittymän maksuvalmiuden hallintaa ja toimii rahoituksen tukku-markkinoilla laskemalla liikkeeseen sijoitustodistuksia ja senior-ehtoisia vakuudettomia joukkovelkakirjalainoja. Bonum Pankin tehtäviin kuuluu myös POP Pankkien asiakkaiden Visa-kortteihin liittyvien toimintojen hoitaminen. Bonum Pankin kotipaikka on Espoo. Jäljennös Bonum Pankin tilinpäätöksestä on saatavissa Bonum Pankin toimitiloista osoitteesta Hevosenenkä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteesta www.bonumpankki.fi.

Bonum Pankki kuuluu POP Pankki -ryhmään. POP Pankki -ryhmä muodostuu POP Pankkien yhteenliittymästä ja sen määräysvallassa olevista yhtiöistä. Ryhmä harjoittaa pankki- ja vakuutustoimintaa. POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä toimii POP Pankkikeskus osk ja sen jäsenpankkeja ovat Bonum Pankin lisäksi 21 osuuspankia. POP Pankkien yhteenliittymä on talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa määritelty taloudellinen kokonaisuus, jonka jäsenillä on vastuu toistensa veloista ja sitoumuksista.

POP Pankkien keskusyhteisö on laatinut talletuspankkien yhteenliittymää koskevan lain mukaisesti POP Pankki -ryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen. Jäljennöksen POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksestä saa sähköisesti osoitteesta www.poppankki.fi tai keskusyhteisön toimitiloista osoitteesta Hevosenen-

kenkä 3, 02600 Espoo. POP Pankki -ryhmä esittää EU:n vakavaraisuusasetuksen 575/2013 mukaiset Pilari 3 -vakavaraisuustiedot erikseen julkaistavassa raportissa.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTA

Bonum Pankin tilinpäätös on laadittu EU:ssa hyväksyttyjä kansainvälisiä IFRS-standardeja (International Financial Reporting Standards) sekä standardeja koskevia tulkintoja (IFRIC) noudattaen. Tilinpäätöksen liitetietojen laadinnassa on huomioitu myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön sekä viranomaismääräysten vaatimukset.

Liitetietojen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa taulukossa tai laskelmassa esitetystä summasta. Muut kuin euromääräiset varat ja velat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Bonum Pankilla ei ole tytä- tai osakkuusyhtiöitä.

LAATIMISPERIAATTEIDEN MUUTOKSET

UUDET IFRS-STANDARDIT JA TULKINNA

Tilikauden aikana ei ole otettu käyttöön uusia IFRS-standardeja Bonum Pankin tilinpäätöksessä.

PILVIPALVELUSOPIMUKSIIN LIITTYVIEN KUSTANNUSTEN KÄSITTELY

Tilikauden aikana otettiin käyttöön IFRS tulkintakomitean huhtikuussa 2021 antama agendapäätös palveluna ostettavan ohjelmiston (Software as a Service, SaaS) toimittajan konfigurointi- ja räätälöintimenojen kirjanpitokäsittelystä (Configuration or Customisation Costs in a Cloud Computing Arrangement). Agendapäätöksessä otettiin kantaa siihen, miten pilvipalveluna hankitun järjestelmän konfiguroinnista tai räätälöinnistä syntyvät menot käsitellään kirjanpidossa, jos aineetonta omaisuutta ei kirjata.

Bonum Pankki on huomionnut agendapäätöksen vaikutukset pilvipalveluiden käsittelyyn tilikauden toisella vuosipuoliskolla takautuvasti. Uuden laatimisperiaatteen mukaisesti pilvipalvelusopimukseen liittyvät konfigurointimenot kirjataan pääsääntöisesti kuluksi ja räätälöintimenot kirjataan muiden varojen ennakkomaksuihin tai kuluksi, riippuen siitä ovatko räätälöintiä koskevat palvelut erotettavissa varsinaisesta pilvipalvelusopimuksesta. Pilvipalvelujärjestelyssä ohjelmiston määräysvalta

on kolmannella osapuolella, eikä ohjelmiston konfigurointi- ja räätälöintimenot aktivoida aineettomaksi hyödykkeeksi. Pilvipalvelusopimuksesta kirjattu ennakkomaksu puretaan kuluksi sopimuskauden kuluessa siitä lähtien, kun hyödyke on valmis käytettäväksi. Laatimisperiaatteen muutoksen vaikutukset eri tilinpäätöseriin on esitetty alla olevassa taulukossa. Laadintaperiaatteen muutos liittyy pääasiassa maksamisen alueen järjestelmäuudistuksiin.

BONUM PANKIN SAAS -OIKAISUT TILIKAUDELLE 2020

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2020	Laatimisperiaatteen muutoksen vaikutus	31.12.2020
Tase				
Aineettomat hyödykkeet	18	6 937	-4 208	2 728
Muut varat	20	4 528	4 208	8 737
Vaikutukset taseeseen yhteensä		11 465	-	11 465
Kertyneet voittovarot	25	2 169	-	2 169
Vaikutukset omaan pääomaan yhteensä		2 169	-	2 169
Tuloslaskelma				
Liiketoiminnan muut tuotot	6	1 912	571	2 484
Liiketoiminnan muut kulut	8	-7 638	-742	-8 380
Poistot ja arvonalentumiset	9	-1 093	170	-922
Tilikauden tulos		712	-	712

MUUT LAATIMISPERIAATTEIDEN MUUTOKSET

Bonum Pankki otti käyttöön vuoden 2021 alussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 575/2013 artiklan 178 mukaisen maksukyvyttömyyden määritelmän odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa. Vastuut luokitellaan ECL-vaiheeseen 3 niiden täyttäessä maksukyvyttömyyden kriteerit. Määritelmän käyttöönotto laski ECL-vaiheeseen 3 kirjattavien saamisten määrää, koska POP Pankki -ryhmän aikaisemmin soveltama kriteeristö saamisen kirjaamiselle ECL-vaiheeseen 3 oli tiukempi.

RAHOITUSINSTRUMENTIT

LUOKITTELU JA KIRJAAMINEN TASEESSA

Rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä rahoitusvarojen hallinnointiin sovellettavien liiketoimintamallien ja vieraan pääoman ehtoisten instrumenttien rahavirtaominaisuuksien perusteella seuraaviin arvostusluokkiin:

- Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Rahoitusvelat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisesti seuraaviin arvostusluokkiin:

- Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat
- Käypään arvon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kaikki rahoitusvarat ja -velat kirjataan käypään arvoon. Rahoitusinstrumenttien transaktiokulut sisällytetään hankintamenoön.

Rahoitusinstrumenttien ostot ja myynnit on kirjattu selvityspäivänä. Myönnettyt lainat kirjataan taseeseen sinä päivänä, jolloin asiakas nostaa lainan. Liikkeeseen lasketut instrumentit kirjataan taseeseen sinä päivänä, jona asiakas tekee merkinnän.

Rahoitusvarat ja -velat netotetaan taseessa, jos Bonum Pankilla on tarkasteluhetkellä laillisesti toimeenpantavissa oleva kuittausoikeus tavanomaisessa liiketoiminnassa sekä laiminlyönti-, maksukyvyttömyys- ja konkurssitapauksissa ja sillä on aikomus ja kyky toteuttaa suoritukset nettomääräisesti. Bonum Pankki ei ole netottanut taseen rahoitusvaroja ja -velkoja.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopimusperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa tai kun oikeudet on siirretty toiselle osapuolelle niin, että omistukseen liittyvät riskit ja edut on siirretty olennaisilta osin. Taseesta kirjataan pois myös sellainen rahoitusvaroihin kuuluva sopimus, johon perustuvat oikeudet rahavirtoihin siirretään toiselle osapuolelle tai johon liittyy velvollisuus maksaa kyseiset rahavirrat yhdelle tai useammalle vastaanottajalle. Mikäli rahoitusvarasta saadaan vastike, mutta omistamiseen liittyvät riskit ja edut säilyvät olennaisilta osin, kirjataan omaisuuserä edelleen taseeseen ja saatua vastiketta vastaava rahoitusvelka.

Arvoltaan alentuneet rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun arvioidaan, että sopimuksesta ei kerry enää suorituksia ja lopullinen tappio pysty-

tään laskemaan. Taseesta pois kirjaamisen yhteydessä aiemmin kirjattu odotettavissa oleva luottotappio peruutetaan ja kirjataan lopullinen luottotappio. Myöhemmin taseesta pois kirjatusta saamisista saatavat suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan rahoitusvarojen arvonalentumistappioiden oikaisuksi.

Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun niiden velvoitteet on täytetty ja niiden voimassaolo on lakannut. Rahoitusvelan vaihtoa toiseen, huomattavasti alkuperäisestä poikkeavaan rahoitusvelkaan tai rahoitusvelan ehtojen huomattavaa muutosta käsitellään uuden rahoitusvelan kirjaamisena ja alkuperäisen erän kuoletuksena.

RAHOITUSVAROJEN HALLINNOINNIN LIIKETOIMINTAMALLIT JA ARVOSTAMINEN

Yhteisön liiketoimintamallilla tarkoitetaan IFRS 9 -standardin mukaan sitä, kuinka yhteisö hallinnoi rahoitusvarojaan rahavirtojen kerryttämiseksi. Toisin sanoen yhteisön liiketoimintamalli ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä, rahoitusvarojen myynnistä vai molemmista. Liiketoimintamalli määritetään tasolla, joka kuvastaa sitä, miten rahoitusvarojen ryhmiä hallinnoidaan yhdessä tietyn liiketoiminnallisen tavoitteen saavuttamiseksi.

Bonum Pankissa rahoitusvaroja hallinnoidaan kolmen liiketoimintamallin mukaisesti:

1. Pidettävät rahoitusvarat (tavoite rahavirtojen kerääminen)
2. Pidettävien ja myytävien rahoitusvarojen yhdistelmä (tavoite rahavirtojen kerääminen ja myynti)
3. Muu pitkäaikainen sijoitustoiminta

Pidettävät rahoitusvarat -liiketoimintamalli sisältää antolainausaamiset sekä eräpäivään asti pidettävät vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka läpäisevät rahavirtaominaisuuksien (SPPI: Solely Payments of Principal and Interest) testin. Rahavirtaominaisuuksien testissä tutkitaan, määrätäänkö sopimusehdoissa tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksuja.

Yhdistelmä -liiketoimintamalli sisältää rahavirtaominaisuuksien testin läpäisevät vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään asti tai lähelle eräpäivää tai myydä esimerkiksi sijoitusstrategian tavoitteiden täyttämiseksi.

Muu pitkäaikainen sijoitustoiminta -liiketoimintamalli pitää sisällään osakkeet sekä muut sellaiset instrumentit, jotka eivät läpäise rahavirtaominaisuuksien testiä.

Bonum Pankki ei käy aktiivisesti kauppaa rahoitusvaroilla. Bonum Pankin sijoitustoiminnan tavoite on rahoitusyli jäämien sijoittaminen pitkän aikavälin tavoitteella sekä likviditeettisalkun ylläpitäminen maksuvalmiustarpeita varten.

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat sisältävät lainat ja saamiset sekä sijoituspolitiikan mukaisesti ne vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka on tarkoitus pitää niiden eräpäivään asti ja joiden ehdoissa on sovittu säännöllisestä koronmaksusta ja pääoman palauttamisesta joko osissa tai kerralla (läpäisevät rahavirtaominaisuuksien testin). Arvostusluokkaan voidaan luokitella myös sellaiset maksuvalmiuden ylläpitämiseksi hallussa pidettävät likvidit varat, joiden likviditeettiä ei tarvitse osoittaa säännöllisillä myynneillä.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat sisältää sijoituspolitiikan mukaisesti ne vieraan pääoman ehtoiset rahoitusinstrumentit, jotka on tarkoitus joko pitää rahavirtojen keräämiseksi tai myydä tarvittaessa liiketoimintamallin tavoitteen saavuttamiseksi (yhdistelmä -liiketoimintamalli). Luokittelu edellyttää, että instrumentin ehdoissa on sovittu säännöllisestä koronmaksusta ja pääoman palauttamisesta joko osissa tai kerralla (läpäisevät rahavirtaominaisuuksien testin).

Arvostusluokkaan luokitellaan muun muassa ne sijoitukset, joita myydään tarvittaessa esimerkiksi

likviditeettitarpeen muuttuessa sekä sellaiset likvidit varat, joiden likviditeetti on osoitettava säännöllisillä myynneillä.

Muutokset rahoitusinstrumentin käyvässä arvossa kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Rahoitusinstrumenttiin kohdistuvien odotettavissa olevien luottotappioiden lisäykset ja vähennykset kirjataan tuloslaskelmaan ja muihin laajan tuloksen eriin. Myös valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Luovutuksen yhteydessä arvomuutos sekä valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan muista laajan tuloksen eristä tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan tuottoihin ja odotettavissa oleva luottotappio rahoitusvarojen arvonalentumistappioihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Rahoitusvara arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, ellei sitä arvosteta jaksotettuun hankintamenoön tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältää osakkeet ja rahasto-osuudet sekä velkainstrumentit, jotka eivät täytä rahavirtaominaisuuksien testiä. Poikkeuksen muodostavat osakkeet, jotka arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta.

Bonum Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja eikä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat oman pääoman ehtoiset instrumentit

Bonum Pankki on soveltanut IFRS 9 -standardin mahdollistamaa poikkeusta arvostaa oman pääoman ehtoisia instrumentteja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Poikkeusta on sovellettu Bonum Pankin strategiaan oman pääoman ehtoihin omistuksiin, joiden omistus on perusteltua liiketoiminnan kannalta.

Muutokset rahoitusinstrumenttien käyvässä arvossa kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kyseisten rahoitusinstrumenttien myöhemmin tapahtuvan luovutuksen yhteydessä mahdollisesti rea-

lisoituva myyntivoitto tai -tappio merkitään suoraan omaan pääomaan. Poikkeuksen soveltamista koskeva valinta voidaan tehdä ainoastaan alkupe-
räisen kirjaamisen yhteydessä ja se on peruut-
maton.

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat

Bonum Pankin rahoitusvelat luokitellaan jaksotet-
tuun hankintamenoön efektiivisen koron menetel-
mää käyttäen. Jaksotettuun hankintamenoön kir-
jattavat rahoitusvelat sisältää talletukset ja liik-
keeseen lasketut velkakirjat, velat luottolaitoksil-
le sekä muut rahoitusvelat. Bonum Pankilla ei ole
käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavia ra-
hoitusvelkoja.

KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuse-
rän mynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä
markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteu-
tuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritetään jo-
ko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteera-
uksien avulla tai silloin, kun toimivia markkinoita ei
ole, vakiintuneita arvostusmenetelmiä käyttämäl-
lä. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hin-
tanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti
saatavissa ja ne kuvastavat todellisia, säännön-
mukaisesti toistuvia ja toisistaan riippumattomien
osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoit-
usvarojen noteerattuna markkinahintana käyte-
tään senhetkistä ostokurssia.

Jos markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytän-
tö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan
markkinahintaa, käypä arvo perustuu markkinoilla
yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamal-
liin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinan-
oteerauksiin.

Jos arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiin-
tunut, käytetään markkina-arvon määrittämis-
sä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa ar-
vostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti
käytettyihin laskentamenetelmiin ja kattavat kaik-
ki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisi-
vat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushin-

toina käytetään markkinatransaktioiden hintoja,
diskontattuja rahavirtoja sekä toisen olennaisil-
ta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshet-
ken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan
huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä dis-
konttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun
mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä,
jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin luotetta-
vaan käyvän arvon määrittämiseen.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kol-
meen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä
arvo on määritetty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivil-
la markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen
syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja
hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai
veloille joko suoraan (esim. hintoina) tai välilli-
sesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen va-
roille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät olen-
naisilta osin perustu todennettavissa oleviin
markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käy-
pään arvoon arvostettava erä kokonaisuudes-
saan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käy-
pään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän
alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteel-
la. Syöttötiedon merkittävyys arvioidaan kyseisen
käypään arvoon arvostettavan erän suhteen koko-
naisuudessaan.

RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMINEN

Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan perus-
tuen odotettavissa oleviin luottotappioihin kaikis-
ta vieraan pääoman ehtoista rahoitusvaroista,
jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön
tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien
kautta sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuk-
sista. Rahoitusinstrumentin odotettavissa oleva
luottotappio määritetään sopimukseen perustuvi-
en rahavirtojen, jotka yhteisö on sopimuksen mu-
kaisesti oikeutettu saamaan, ja niiden rahavirtojen,
jotka yhteisö odottaa saavansa, välisenä erotuk-
sena diskontattuna alkuperäisellä efektiivisellä ko-
rolla raportointihetkeen.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseksi rahoitusinstrumentit luokitellaan vaiheisiin 1-3. Vaiheeseen 1 luokitellaan rahoitusinstrumentit, joiden luottoriski ei ole lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Odotettavissa olevat luottotappiot määritetään tällaisille rahoitusinstrumenteille perustuen 12 kuukaudelta odotettavissa oleviin luottotappioihin. Vaiheeseen 2 luokitellaan rahoitusinstrumentit, joiden luottoriski on laadullisten tai määrällisten kriteerien perusteella lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen ja vaiheeseen 3 rahoitusinstrumentit, joiden vastapuoli on todettu maksukyvyttömäksi. Odotettavissa olevat luottotappiot määritetään vaiheeseen 2 ja 3 luokitelluille rahoitusinstrumenteille perustuen koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta Bonum Pankissa perustuu kolmeen pääsegmenttiin:

- Henkilöasiakkaat
- Yritysasiakkaat
- Sijoitussalkku

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu jokaisessa segmentissä sopimuskohteisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyyteen (PD, probability of default), tappio-osuuteen (LGD, loss given default) sekä vastuun määrään maksukyvyttömyyshetkellä (EAD, exposure at default).

Maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä (PD) mitataan luottoluokitusmallilla. Luottoluokitusmallit on määritelty yllä kuvatuille kolmelle pääsegmentille. Henkilö- ja yritysasiakkaiden PD:n arvioimiseen käytetään tilastollisilla menetelmillä rakennettuja luottoluokitusmalleja.

Tappio-osuudella (LGD) tarkoitetaan odotettua luottotappion osuutta jäljellä olevasta pääomasta, jos vastapuoli luokitellaan maksukyvyttömäksi. Tappio-osuuksien laskentaparametrit on POP Pankki -ryhmässä määritelty asiantuntija-arvioiden perusteella. LGD-arvojen määrittelyssä on hyödynnetty toimialakohtaisia LGD-tietoja Suomen markkinasta.

Vastuun määrää maksukyvyttömyyshetkellä (EAD) lasketaan jokaiselle lainalle ja taseen ulkopuoliselle erälle erikseen sopimusehtojen mukaisesti lyhennyksiin perustuen, pois lukien eräpäivätömät sopimukset, joiden elinkaari on määritelty asiantuntija-arvion perusteella. Taseen ulkopuolisten erien EAD-laskennassa sovelletaan vakavaraisuuslaskennan luottoriskin standardimallin mukaisia luottovasta-arvokertoimia (CCF), pois lukien korttiluotot, joille on määritelty CCF-arvo asiantuntija-arvion perusteella.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrää arvioitaessa hyödynnetään kohtuudella saatavilla olevaa tulevaisuuden informaatiota. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaa varten POP Pankki -ryhmässä on kehitetty kolmeen makrotalousskenaarioon ja niihin liittyviin toteutumistodennäköisyyksiin perustuva malli, jolla laskennassa käytettäviä parametreja korjataan odotettavissa olevia luottotappioita määritettäessä. Makrotalousskenaariot perustuvat Suomen bruttokansantuotteen asiantuntija-arviona laadittuun ennustettuun kasvuprosenttiin kolmen tulevan vuoden aikana.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämisessä siirrytään 12 kuukaudelta odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamisesta koko sopimuksen voimassaoloajalta odotettavissa olevan luottotappion kirjaamiseen luottoriskin lisääntyessä merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Tällöin sopimus siirretään vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Luottoriskin katsotaan lisääntyneen merkittävästi, kun sopimukselle on tehty alle 12 kuukautta sitten lainanhoitojousto, se on ollut eräntyneenä yli 30 päivää, tai asiakkaan tilanteessa on havaittu jokin muu laadullinen riskiä kasvattava tekijä, kuten asiakkaan liiketoiminnassa tapahtunut merkittävä muutos, joka ei vielä näy maksuviiveenä. Luottoriski on lisääntynyt merkittävästi myös silloin, jos sopimuksen vastapuolen luottoluokitus on heikentynyt merkittävästi. Merkittävän heikentymisen asiantuntija-arviolla määritelty kynnyсарvo perustuu PD-luvun muutokseen raportointihetken ja sopimuksen avaamishetken välillä.

Bonum Pankki soveltaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 575/2013 artiklan 178 mu-

kaista maksukyvyttömyyden määritelmää odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa. Vastuut luokitellaan vaiheeseen 3 niiden täyttäessä maksukyvyttömyyden kriteerit. Muille kuin vähittäisasiakkaille, eli asiakkaille, joiden liikevaihto on yli 50 miljoonaa euroa ja vastuut yli 1 miljoonaa euroa, maksukyvyttömyyden määritelmää sovelletaan asiakastasolla ja vähittäisasiakkaille sopimustasolla. Vähittäisasiakkaan kaikki saatavat muuttuvat kuitenkin maksukyvyttömäksi (asiakastasoinen maksukyvyttömyys), mikäli velallisen maksukyvyttömyyden vastuiden määrä ylittää 20 prosenttia kaikista asiakkaan vastuista.

Sopimus katsotaan maksukyvyttömäksi viimeistään silloin, kun maksukyvyttömyyden kriteerien mukainen vastuu on viivästynyt yhtäjaksoisesti yli 90 päivää. Lisäksi asiakas katsotaan maksukyvyttömäksi, kun takaisinmaksua pidetään epätodennäköisenä kuten esimerkiksi jos asiakas on asetettu konkurssiin tai vastaavaan menettelyyn tai jos asiakkaalla on lainanhoitajousto, joka aiheuttaa yli 1 prosentin muutoksen vastuun nykyarvoon. Sopimus tai asiakas katsotaan maksukyvyttömäksi 90 päivän tervehtymisperiodin ajan sen jälkeen, kun maksukyvyttömyyden edellytykset ovat poistuneet.

Bonum Pankilla ei ole sellaisia sopimuksia, jotka on luokiteltu alun perin arvoltaan alentuneina myönetyiksi.

Mikäli asiakas ei ole täyttänyt maksukyvyttömyyden kriteerejä vähintään 3 kuukauteen, asiakkaan vastuut palautuvat joko vaiheeseen 2 tai 1 riippuen siitä, täyttääkö vastuut jonkin luottoriskin merkittävän lisääntymisen kriteerin palautumishetkellä. Sopimus palautuu ilman erillistä koeaikaa vaiheesta 2 vaiheeseen 1, jos sopimus ei enää täytä luottoriskin merkittävän kasvamisen kriteerejä.

Bonum Pankki soveltaa käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin IFRS 9 -standardin sallimaa poikkeusta, jossa kaikki vähäisen luottoriskin omaavat instrumentit luokitellaan vaiheeseen 1 ja korkeamman luottoriskin omaavat instrumentit vaiheeseen 2.

Jaksotettuun hankintamenoön ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavaan

rahoitusvaraan sekä taseen ulkopuolisiin eriin kohdistuva tappiota koskeva vähennyserä kirjataan tuloslaskelmaan. Tuloslaskelmaan merkittävä vähennyserä muodostuu rahoitusvaralle lasketusta odotettavissa olevasta luottotappiosta, josta on vähennetty aiemmin tulosvaikutteisesti kirjatut odotettavissa olevat luottotappiot. Tappiota koskeva vähennyserä peruutetaan, jos rahoitusvarasta kirjataan lopullinen luottotappio. Jaksotettuun hankintamenoön kirjattaviin rahoitusvaroihin kohdistuva tappiota koskeva vähennyserä merkitään rahoitusvarojen vähennykseksi. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin kohdistuva vähennyserä merkitään laajan tuloksen eriin. Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kohdistuva tappiota koskeva vähennyserä merkitään varaukseksi muihin varauksiin ja velkoihin.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Bonum Pankin taseeseen merkityt aineettomat hyödykkeet muodostuvat pääosin tietojärjestelmien hankintakustannuksista. Merkittävimmät aineettomat hyödykkeet muodostuvat keskusluotolaitos- ja korttiliiketoiminnan tietojärjestelmistä. Aineeton hyödyke kirjataan taseeseen hankintamenoön, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu Bonum Pankin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Hankintameno sisältää kaikki menot, jotka välittömästi johtuvat omaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Bonum Pankki on aktivoinut myös sisäisesti aikaansaatuja aineettomia hyödykkeitä. Sisäisesti aikaansaatujen aineettomien hyödykkeiden aktivoitaviin menoihin sisältyvät mm. ostetut palvelut ja muut hankkeisiin liittyvät ulkoiset kustannukset.

Kaikilla Bonum Pankin aineettomilla hyödykkeillä on rajallinen taloudellinen vaikutusaika. Aineettomien hyödykkeiden hankintameno kirjataan pois toina kuluksi tuloslaskelmaan seuraaviin arvioituihin taloudellisiin vaikutusaikoihin perustuen. Tietojärjestelmien arvioitunut taloudelliset vaikutusajat ovat 3-5 vuotta ja muiden aineettomien hyödykkeiden 3-4 vuotta. Pankkitoiminnan perusjärjestelmien arvioitu taloudellinen vaikutusaika voi olla edellä esitettyä pidempi, kuitenkin enintään 10 vuotta.

Aineettomien hyödykkeiden hankintamenojen poistot aloitetaan siitä hetkestä, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi. Viitteitä aineettomien hyödykkeiden arvon alentumisesta tarkastellaan vuosittain ja tarvittaessa suoritetaan arvonalentumistestaus. Tutkimusmenot kirjataan niiden toteutumishetkellä kuluksi.

Palveluna ostettavan järjestelmän (Software as a Service, SaaS) pilvipalvelusopimukseen liittyvät konfigurointi- ja räätälöintimenot kirjataan muiden varojen ennakkomaksuihin tai kuluksi, riippuen siitä ovatko konfigurointia ja räätälöintiä koskevat palvelut erotettavissa varsinaisesta pilvipalvelusopimuksesta. Pilvipalvelujärjestelyssä ohjelmiston määräysvalta on kolmannella osapuolella, eikä ohjelmiston konfigurointi- ja räätälöintimenoja aktivoida aineettomaksi hyödykkeeksi. Pilvipalvelusopimuksesta kirjattu ennakkomaksu puretaan kuluksi sopimuskauden kuluessa siitä lähtien, kun hyödyke on valmis käytettäväksi.

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Bonum Pankin taseeseen merkityt aineelliset hyödykkeet muodostuvat koneista ja kalustosta, jotka merkitään taseessa poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenoon. Poistot perustuvat hyödykkeiden taloudelliseen vaikutusaikaan. Koneiden ja kaluston taloudellinen vaikutusaika on 3-10 vuotta.

Aineellisten hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset merkitään tuloslaskelmassa poistoihin ja arvonalentumistappioihin.

VUOKRASOPIMUKSET

Bonum Pankki on hankkinut käyttöönsä vuokrasopimuksiksi luokiteltavilla sopimuksilla toimistolaitteita sekä liiketoiminnan käytössä olevat tilat. Bonum Pankki arvioi sopimuksen syntymisajankohdasta, onko sopimus vuokrasopimus tai sisältääkö se vuokrasopimuksen. Sopimus on vuokrasopimus, jos se antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan määräajaksi vastiketta vastaan.

Bonum Pankki merkitsee vuokrasopimukset taseeseen vuokrasopimusvelkana sekä siihen liittyvänä käyttöoikeusomaisuuseränä. Vuokrasopi-

musvelka esitetään muissa veloissa ja siihen liittyvä korkokulu kokokatteessa. Käyttöoikeusomaisuuserä esitetään aineellisissa hyödykkeissä ja siihen liittyvät poistot poistoissa ja arvonalentumisissa. Bonum Pankki soveltaa standardin sisältämiä helpotuksia, joita sovellettaessa enintään 12 kuukautta kestäviä sekä arvoltaan vähäisiä hyödykkeitä koskevia sopimuksia ei kirjata taseeseen. Näiden vuokrasopimusten kulut kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin.

Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan alun perin hankintamenoon. Sopimuksen alkamisajankohdan jälkeen käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintamenoon. Käyttöoikeusomaisuuserästä kirjataan poistot tasapoistoina siten, että toistaiseksi voimassa olevien toimitilojen poistoaika on pääsääntöisesti 2 vuotta. Määräaikaisille sopimuksille poistoaika on lähtökohtaisesti sopimuksen mukainen kausi. Toimistolaitteiden poistoaikat vaihtelevat 2-5 vuoteen.

Alun perin vuokrasopimusvelka arvostetaan niiden vuokramaksujen nykyarvoon, joita ei ole maksettu sopimuksen alkamisajankohtana. Vuokrasopimusvelan laskennassa käytetään lisäluoton korkoa. Lisäluoton korkona käytetään ryhmän sisäisesti myönnettyille luotoille määritettyä korkoa.

Vuokrakauden määrittämisessä on huomioitu vuokratun omaisuuserän taloudellinen käyttöaika. Johdon oletuksilla on merkitystä etenkin toistaiseksi voimassa olevien sopimusten vuokrakauden määrittelyssä. Toistaiseksi voimassa oleville sopimuksille on määritetty johdon arvioon perustuva vuokrakausi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että sopimukset on tehty irtisanomisaikaa pidemmäksi ajaksi.

TYÖSUHDE-ETUUDET

Bonum Pankin työsuhde-etuudet ovat pääasiassa lyhytaikaisia työsuhde-etuuksia, kuten vuosilomapalkkoja ja tulospalkkioita, jotka odotetaan maksettavan asianomaisen työn suorittamisen yhteydessä tai seuraavan 12 kuukauden aikana.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet koostuvat eläkkeistä ja muista työsuhteen päättymi-

sen jälkeen maksettavista etuuksista. Lakisääteinen eläketurva on järjestetty ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Bonum Pankin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia järjestelyjä. Maksupohjaisten järjestelyjen kulut kirjataan henkilöstökuluihin sillole tilikaudelle, jota vakuutusyhtiön veloitus koskee. Bonum Pankilla ei ole etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

TUOTTOJEN JA KULUJEN TULOUTUSPERIAATTEET

Korkotuotot ja -kulut

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle tasaisesti suhteessa taseessa jäljellä olevaan määrään. Korkotuotot ja -kulut sisältyvät korkokatteeseen.

Bonum Pankin maksama negatiivinen korkotuotto kirjataan korkokuluihin ja asiakaspankilta peritty negatiivinen korkokulu kirjataan korkotuottoihin.

Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot kirjataan siihen määrään asti kuin Bonum Pankki olettaa olevansa oikeutettu palkki-oon asiakkaalle suoritettua palvelua vastaan. Palk-

kiotuotot kirjataan joko yhtenä ajanhetkenä tai ajan kuluessa. Palkkioita, joiden katsotaan olevan kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään efektiivisen koron oikaisuna. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusinstrumenttien palkkiot tuloutetaan kuitenkin instrumentin alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Osingot

Osingot tuloutetaan silloin, kun osinkoa jakavan yhtiön yhtiökokous on tehnyt päätöksen osingonjaosta ja oikeus osingon saamiseen on syntynyt. Osinkotuotot kirjataan sijoitusten nettotuottoihin.

Kehittämismaksutuotot

Bonum Pankki on perinyt asiakaspankeiltaan liike-toiminnan muihin tuottoihin merkittyjä kehittämismaksuja keskusluottolaitostointojen ja korttiliiketoiminnan kehitystyötä varten. Näitä maksuja ei ole tuloutettu siltä osin, kuin maksuilla on katettu aineettoman hyödykkeen hankintameno-oon sisällytettyjä kuluja. Tulouttamattomat maksut on käsitelty ennakkomaksuina ja ne on merkitty taseeseen muihin velkoihin. Kyseiset maksut tuloutetaan silloin, kun Bonum Pankki käyttää aineetonta hyödykettä tulon hankkimiseen.

Tuloslaskelmaerien esittäminen tilinpäätöksessä:

Korkokate	Korkotuotot ja -kulut rahoitusvaroista ja -veloista, nimellisarvon ja hankinta-arvon välisen erotuksen jaksotusmäärä sekä palkkiot, jotka käsitellään osana rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, vuokrasopimusvelan korkokulut
Palkkiotuotot ja -kulut	Palkkiotuotot luotonannosta, talletuksista, palkkiotuotot ja -kulut maksujenvälityksestä ja korttiliiketoiminnasta, palkkiokulut arvopapereista
Sijoitusten nettotuotot	Myyntivoitot ja -tappiot sekä osinkotuotot käypään arvoon arvostetuista rahoitusinstrumenteista, valuuttatoiminnan nettotuotot
Liiketoiminnan muut tuotot	Keskusluottolaitospalveluista saadut tuotot, pankeilta perityt kehittämismaksut sekä muut liiketoiminnan tuotot.
Henkilöstökulut	Palkat ja palkkiot, henkilösivukulut ja eläkekulut
Liiketoiminnan muut kulut	Muut hallintokulut, arvoltaan vähäisiin ja lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut, kehittämiskulut, viranomaismaksut sekä muut liiketoimintaan liittyvät kulut
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	Rahoitusvaroihin kohdistuvat arvonalentumiset, odotettavissa olevat luottotappiot ja toteutuneet luottotappiot sekä luottotappioiden palautukset

TULOVEROT

Tuloslaskelman verot koostuvat Bonum Pankin tilikauden tulokseen perustuvista veroista, aikaisempien tilikausien verojen oikaisuista ja laskennallisten verojen muutoksesta. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi niiden erien kohdalla, jotka liittyvät suoraan omaan pääomaan tai muihin laajaan tulokseen kirjattuihin eriin. Silloin myös vero-vaikutus kirjataan kyseisiin eriin.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista ja vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy sellaista verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten laskennassa käytetään sitä säädettyä verokantaa,

jonka ennakoidaan olevan voimassa väliaikaisen eron purkauksessa.

Käyttämättömiin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin perustuvat laskennalliset verosaamiset kirjataan, mikäli verotettavan tulon kertyminen on todennäköistä ja saaminen voidaan hyödyntää.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Bonum Pankki harjoittaa pankkitoimintaa. Koska pankilla on vain yksi toimintasegmentti, se ei esitä tilinpäätöksessään segmenttiraportointia.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT EPÄVARMUUSTEKIJÄT

IFRS-standardien soveltaminen edellyttää johdolta sellaisia tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöslaskelmissä esitettyjen erien määrään sekä niiden liitteenä an-

nettuihin tietoihin. Johdon keskeiset arviot koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvoihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä ja ne liittyvät erityisesti käyvän arvon arviointiin sekä rahoitusvarojen ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisiin. Johdon arviot ja oletukset perustuvat tilinpäätöshetken parhaaseen näkemykseen, jotka voivat poiketa joissain määrin lopullisesta totemasta. Koronapandemian taloudellisten vaikutusten vuoksi rahoitusvarojen käypiin arvoihin ja arvonalentumisvarauksiin liittyy tavanomaista suurempaa epävarmuutta.

KÄYVÄN ARVON ARVIOINTI

Johdon on arvioitava, milloin rahoitusinstrumenttien markkinat eivät ole toimivat. Johdon on lisäksi arvioitava, onko yksittäinen rahoitusinstrumentti aktiivisen kaupankäynnin kohteena, ja onko markkinoilta saatava hintatieto luotettava indikaatio instrumentin käyvistä arvosta. Kun rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään arvostusmenetelmän avulla, johdon harkintaa tarvitaan tällöin sovellettavan arvostusmenetelmän valintaan. Jos mallien tuottamiin tuloksiin ei ole käytettävissä markkinoilta saatavia syöttötietoja, johdon on niiltä osin arvioitava, millä tavoin arvostuksessa käytetään muita tietoja.

ARVONALENTUMINEN

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa sovelletaan parametreja, jotka edellyttävät johdon harkintaa. Johdon on määritettävä, millä tavoin laskennassa huomioidaan tulevaisuuteen liittyvä makrotaloudellinen informaatio, mitä periaatteita merkittävän luottoriskin kasvun arvioinnissa sovelletaan, miten arvioidaan tappion määrä maksukyvyttömyydessä sekä millaisia luottovastaa-arvokertoimia luottokortteihin sovelletaan.

Rahoitusvarojen arvonalentumisten periaatteita on esitetty tarkemmin kohdassa Rahoitusvarojen arvonalentuminen.

Aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistarkastelussa määritetään omaisuuserän tulevaisuudessa kerryttämä rahamäärä joko omaisuuserän käyttöarvon tai käyvän arvon perusteella. Arvonalentumistestaus vaatii johdon harkintaa ja arviota kyseessä olevan omaisuuserän tulevaisuudessa kerryttämästä rahamäärästä ja diskonttauksessa käytettävästä korosta. Myös keskeneräisten aineettomien hyödykkeiden arviointi vaatii johdon harkintaa.

LIITE 2 RISKIENHALLINTA

RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAISUUDEN HALLINNAN PERIAATTEET

Bonum Pankin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankki ei ota toiminnassaan niin suurta riskiä, että siitä muodostuisi oleellista uhkaa pankin, keskusyhteisön tai koko yhteenliittymän vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle ja tukea näin POP Pankki -ryhmän riskienhallinnan strategisia tavoitteita ja varmistaa omalta osaltaan toiminnan jatkuvuus kaikissa olosuhteissa. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä vakavaraisuudesta. Riskienhallinnan prosessien tavoitteena on varmistaa, että kaikki merkittävät liiketoiminnasta aiheutuvat riskit tunnistetaan, arvioidaan, mitataan ja että niitä valvotaan säännöllisesti ja että ne ovat oikeassa suhteessa pankin ja koko yhteenliittymän riskinkantokykyyn.

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa Bonum Pankin pääomien riittävä määrä, laatu ja niiden tehokas käyttö. Pääomilla katetaan pankin liiketoimintastrategiasta ja -suunnitelmas- ta aiheutuvat olennaiset riskit ja turvataan pankin ja yhteenliittymän häiriötön toiminta odottamattomien tappioiden varalta. Tavoitteeseen pyritään dokumentoidulla ja systemaattisella vakavaraisuuden hallintaprosessilla, joka kytkeytyy kiinteästi yhteenliittymän ja kaikkien jäsenluottolaitosten strategiaprosessiin ja liiketoiminnan suunnitteluun sekä johtamiseen.

Keskusyhteisö vastaa ryhmän riskien- ja vakavaraisuuden hallinnasta sekä riskienhallintajärjestelmän riittävydestä ja ajanmukaisuudesta. Keskusyhteisö antaa ryhmään kuuluville yhteisöille ohjeita riskienhallinnan toteuttamiseksi ja valvoo, että ne toimivat viranomaissäännösten, omien sääntöjensä, keskusyhteisön antamien ohjeiden ja asianmukaisten ja eettisesti hyväksyttävien menettelytapojen mukaisesti. Bonum Pankki hallinnoi sitovien ohjausrajojen puitteissa liiketoimintaan kuuluvia riskejä ja on vastuussa omasta vakavaraisuudestaan. Bonum Pankin vakavaraisuutta,

maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan sekä pankkitasolla, että konsolidoidusti yhteenliittymän tasolla. Yhteenliittymätason riskienhallinnan liittyvien limiittien ja toimintaperiaatteiden rikkomiseen puututaan sovittujen yhteenliittymän toimintamallien mukaisesti.

Pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastaamaan riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi pankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Pääomasuunnitelman laatimisessa käytetään keskusyhteisön riskienhallinnan määrittelemiä laskentamenetelmiä.

Merkittävimmät Bonum Pankin liiketoimintaan liittyvät riskit ovat luottoriski, likviditeettiriski, korkoriski ja operatiivinen riski. Yhteenliittymätason liiketoiminnan suunnitteluun pohjautuva keskusyhteisön hallituksen vahvistama riskistrategia linjaa liiketoiminnan riskinottohalukkuuden, jonka puitteissa Bonum Pankin hallitus asettaa tarvittaessa omia ohjeita ja rajoitteita. Liiketoimintaa harjoitetaan maltillisella riskitasolla niin, että riskit pystytään täysimääräisesti hallitsemaan.

Riskienhallintaa ja vakavaraisuuden hallintaa säätelevät EU-lainsäädäntö, Laki luottolaitostoiminnasta 610/2014 (jäljempänä Luottolaitoslaki), Laki talletuspankkien yhteenliittymästä 24.6.2010/599 (jäljempänä Yhteenliittymälaki), sekä Finanssivalvonnan standardit, määräykset ja ohjeet.

Bonum Pankin riskienhallinta ja vakavaraisuuden hallinta on olennainen osa pankin päivittäistä liiketoiminnan johtamista ja sisäistä valvontaa. Sisäisellä valvonnalla seurataan, että organisaatio toimii säännösten mukaisesti, hallitsee riskejä kattavasti ja toimii tehokkaasti ja luotettavasti. Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että yhteenliittymässä eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan annettuja ohjeita noudattaen.

RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAIKUUDEN HALLINNAN ORGANISOINTI

Bonum Pankki on POP Pankkien yhteenliittymän keskusluottolaitos ja samalla jäsenluottolaitos sekä POP Pankkikeskus osk:n tytäryhtiö. Yhteenliittymän keskusyhteisö antaa jäsenluottolaitoksille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sitovia ohjeita riskien ja vakavaraisuuden hallinnasta, luotettavasta hallinnasta ja sisäisestä valvonnasta. Lisäksi jäsenluottolaitoksille on asetettu yhteisiä liiketoiminnan ohjausrajoja, joilla varmistutaan siitä, että yksittäisen jäsenluottolaitoksen ottamat riskit ovat hyväksyttävissä rajoissa.

Bonum Pankin hallitus vahvistaa liiketoiminnan tavoitteet, ohjeet ja rajoitteet liiketoiminnan riskitasoille sekä riskinottovaltuudet keskusyhteisön antamien sitovien ohjeiden mukaisesti. Hallitus vastaa ennakoivasta pääomasuunnittelusta sekä vakavaraisuuden hallinnan ja ennakoivan pääomasuunnittelun sovittamisesta osaksi luotettavaa hallintoa ja muuta ohjausta. Hallitus arvioi vakavaraisuuden hallinnan tarkoituksenmukaisuutta, kattavuutta ja luotettavuutta. Hallitus asettaa tavoitetason, jolla vakavaraisuus halutaan pitää sekä vahvistaa riskiprofiiliin edellyttämän pääomatason ja -rakenteen.

Toimiva johto vastaa päivittäisen liiketoiminnan riskienhallinnasta riskirajoitteiden ja riskinottovaltuuksien puitteissa. Toimiva johto vastaa vakavaraisuuden hallinnan sekä riskienhallinnan käytännön toteutuksesta, jatkuvasta seurannasta ja valvonnasta sekä raportoinnista yhteenliittymän hallitukselle. Toimiva johto myös huolehtii siitä, että vakavaraisuuden hallintaan liittyvät vastuut, valtuudet, prosessit ja raportointisuhteet on selkeästi määritetty ja riittävästi kuvattu ja että työntekijät tuntevat työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa vakavaraisuuden hallinnan kokonaisuuden, siihen liittyvät prosessit ja menetelmät.

Bonum Pankin riskienvalvonnan tehtävä on liiketoiminnan riskirajoitteiden ja vakavaraisuuden valvonta sekä raportointi hallitukselle ja yhteenliittymän keskusyhteisön riippumattomalle riskienvalvonta-toiminnolle. Bonum Pankin riskienvalvonnan tehtävänä on muodostaa kokonaisvaltainen näkemys yhteenliittymän jäsenluottolaitosten keskus-

luottolaitospalveluiden ja pankin muun liiketoiminnan sisältämistä riskeistä, kehittää riskienhallinnan menetelmiä ja toimintatapoja riskien tunnistamiseen, mittaamiseen ja valvontaan keskusyhteisön antamien periaatteiden mukaisesti.

Keskusyhteisön keskitetty compliance-toiminto valvoo, että pankki noudattaa toiminnassaan lakia, asetuksia, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä, markkinoiden itsesääntelyä, omia sääntöjään sekä yhteenliittymän keskusyhteisön antamia ryhmän sisäisiä sitovia ohjeita. POP Pankkikeskus osk yhteenliittymän keskusyhteisönä valvoo Yhteenliittymälain 17 §:n mukaisesti riskienhallintajärjestelmien riittävyyttä ja toimivuutta kaikissa jäsenluottolaitoksissa.

Yhteenliittymän riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteita, organisointia ja sisäisen valvonnan järjestämistä kuvataan tarkemmin POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksen liitteessä 4. EU:n vakavaraisuusasetuksen N:o 575/2013 (CRR) edellyttämät riskejä koskevat tiedot on esitetty lisäksi erillisessä Pilari III -raportissa. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös on saatavissa POP Pankkikeskus osk:n toimitiloista osoitteesta Hevosenkä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteesta www.poppankki.fi.

VAKAVARAIKUUDEN HALLINTA

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa, että Bonum Pankilla on jatkuvasti riittävä pääomapuskuri strategisten liiketoimintatavoitteidensa saavuttamiseksi ja niistä aiheutuvien riskien kattamiseksi kaikissa olosuhteissa. Bonum Pankki noudattaa vakavaraisuuden hallinnassa yhteenliittymän keskusyhteisön asettamia vakavaraisuuden hallinnan periaatteita sekä riskinottokehikon mukaista riskinottohalukkuutta.

Vakavaraisuusaseman seuranta ja ohjaus on toteutettu keskusyhteisön asettamien vakavaraisuuden ohjausrajojen kautta. Vakavaraisuustavoitteet (limitit) asetetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 2019/876 (jäljempänä vakavaraisuusasetus) mukaiselle vakavaraisuussuhdeluvulle ja sisäiseen riskien arviointiin pohjautuvalle taloudelliselle pääomavaatimukselle (nk. pilari 2, sisäinen pääoma).

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteeseen pyritään systemaattisella vakavaraisuuden hallintaprosessilla, joka kytkeytyy kiinteästi yhteenliittymän ja jäsenluottolaitosten strategiaprosessiin, liiketoiminnan suunnitteluun sekä johtamiseen. Prosessissa pyritään tunnistamaan kaikki suunniteltuun liiketoimintaan liittyvät olennaiset riskit sekä arvioimaan niiden suuruutta sekä niiden kattamisen edellyttämiä pääomavaateita.

Bonum Pankki laatii vuosittain pääomasuunnitelman stressitesteineen yhdenmukaisilla keskusyhteisön määrittelemillä työkaluilla ja periaatteilla yhteenliittymän keskusyhteisön valvonnassa. Tällä varmistetaan, että pankin suunnittelema kasvu, kannattavuus ja riskinkantokyky ovat tarkoituksenmukaisia ja keskenään johdonmukaisia ja linjassa yhteenliittymän tavoitteiden ja rajoitteiden kanssa. Pääomilla katetaan yhteenliittymän strategian mukaisesta liiketoimintasuunnitelmasta aiheutuvat olennaiset riskit ja turvataan pankin häiriötön toiminta odottamattomien tappioiden varalta. Pääomasuunnitelman ns. perusskenaario muodostaa samalla perustan pankin budjetoinnille.

PILARI I VAKAVARAISUUS

Bonum Pankin merkittävimmät Pilari I -pääomavaateet muodostuvat pankkitoiminnan vähittäisaamisista sekä likviditeettiportfolion sijoitustoiminnan saamisista. Yhteenliittymässä sovelletaan vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin pääomavaateen laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin pääomavaateen laskentaan perusmenetelmää. Bonum Pankilla ei ole kaupankäyntitoimintaa, joten markkinariskin pääomavaade lasketaan ainoastaan valuuttapositioneille. Luottoriskin standardimenetelmässä vastuut jaetaan vastuuryhmiin ja vähittäisaamisten ryhmässä on määriteltä luotonannon hajautukselle vaadittavat vähimmäisrajat.

Bonum Pankki Oyj:n omat varat muodostuvat osakepääomasta, kertyneistä voittovaroista sekä muista vapaista rahastoista, joista vähennetään EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 mukaiset vähennyserät.

Bonum Pankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan.

LIIKETOIMINNAN RISKIT

LUOTTORISKI

Bonum Pankin merkittävin riski on luotto- ja vastapuoliriski. Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei täytä sopimuksen mukaisia maksuvelvoitteita.

Luottoriskin merkittävin lähde on luotot, mutta luottoriskiä voi syntyä luottojen lisäksi myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamistodistuksista sekä erilaisista taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -liitteistä sekä takauksista.

Bonum Pankin liiketoiminnan luottoriski muodostuu likviditeettireservin sijoitustoiminnasta sekä pankkitoiminnasta, josta suurimman osan muodostaa vakuudeton luotonanto. Luottoriskille alttiita tase-eriä oli vuoden 2021 lopussa yhteensä 316 004 (300 426) tuhatta euroa. Taseen ulkopuolisia sitovia luottolupauksia Bonum Pankilla oli 145 485 (125 354) tuhatta euroa, jotka muodostuivat pääasiassa korttiluottojen vapaista luottolimiteistä ja POP Pankkien maksuvalmiuslimiiteistä.

LUOTTORISKIEN HALLINTA

Keskusyhteisön hallitus ohjaa yhteenliittymätasolla luottoriskin hallintaa, siinä käytettäviä menetelmiä sekä luottoriskin valvontaa ja raportointia. Bonum Pankin hallitus vahvistaa keskusyhteisön sitovan luottoriskistrategian, jossa määritellään tavoiteriskitaso, riskinoton linjauksia ja asiakasvalintaa sekä vakuuksia koskevat periaatteet. Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa vastuista syntyvien luottoriskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle.

Luottoriskistrategiassa ja sitä täydentävissä luotonannon ja vakuuksien toimintaohjeissa määritellään enimmäismäärät riskikeskittymille ja ne ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain. Ohjeet luovat pohjan Bonum Pankin luottoriskien hallinnalle ja niissä määritellään luottosalkun asiakasryhmä- ja toimialajakauman sekä luottosalkun laadun seurannassa ja valvonnassa käytettävät riskilimitit sekä seurantarajat. Luottoriskistrategia päivitetään vähintään vuosittain.

tai aina yhteenliittymän toimintaympäristön, liike-toimintamallin, sääntelyn tai viranomaisvaateiden olennaisesti muuttuessa.

Automatisoidun luotonmyönnön luottopäätökset tehdään hakemuspisteytysmalliin perustuvan asiakkaan luottokelpoisuuden ja maksukyvyyn arvioinnin perusteella, sekä muiden luotonmyönnön kriteerien perusteella. Luottoriskien hallintaa toteutetaan luottoriskien seurantaan ja analysointiin perustuvalla aktiivisella luottopolitiikan ja automatisoitujen päätössääntöjen hallinnalla. Luottoriskien seuranta puolestaan perustuu maksuviiheiden ja järjestämättömien saamisten jatkuvaan seurantaan, luottosalkun laadun seurantaan sekä odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrän ja luottotappioitujen vastuiden seurantaan.

Muun luotonmyönnön luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuden ja maksukykyyn arvioinnin lisäksi myös muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Vakuudet arvostetaan varovaisuuden periaatteita noudattaen käypään arvoon ja niiden arvoa seurataan säännöllisesti. Vakuuksien arvostamisessa käytettävät vakuusarvostuskertoimet on määriteltänyt yhteenliittymän luottoriskistrategiassa kaikille jäsenluottolaitoksille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien päätösvaltuuksien puitteissa.

Sijoitustoiminnan luottoriskiä hallitaan pääasiallisesti rajaamalla sijoituskohteiden luottokelpoisuutta sekä hajauttamalla sijoitusomaisuutta toimialoittein, vastapuolittain, luottokelpoisuusluokittain sekä instrumenttiluokittain. Luottoriskien hajautus määritellään hallituksen vahvistamissa sijoitussuunnitelman allokatiiossa sekä sijoitustoiminnan työohjeen limiittikehikossa. Sijoituspäätökset tehdään hallituksen vahvistamien sijoitusvaltuuksien sijoitussuunnitelman ja sijoitustoiminnan työohjeiden mukaisesti riskejä hajauttaen.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta on tärkeä osa luottoriskien hallintaa. Arvonalentumisten periaatteet ja odotettujen luottotappioiden laskenta on määriteltävin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa liitteessä 1. Lainoihin ja saami-

siin, taseen ulkopuolisiin eriin ja saamistodistuksiin kohdistuvat arvonalentumiset ja tilikauden aikana tapahtuneet muutokset on esitetty liitteessä 14 Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot.

Bonum Pankin riskien valvonta raportoi hallitukselle säännöllisesti riskipositivista, luottoriskien kehityksestä, asiakasvastuista, järjestämättömistä saamisista sekä odotettavissa olevista luottotappioista. Raportointi sisältää mm. luottoriskien määrän ja kehityksen asiakaskokonaisuuksittain, toimialoittein ja luottokelpoisuusluokittain.

LUOTTORISKIASEMA

Bonum Pankin sijoitusomaisuus yhteensä oli tilikauden lopussa 197 562 (215 354) tuhatta euroa. Sijoitusomaisuus pieneni vuoden 2021 aikana likviditeettireservin sijoituserien pienentymisen johdosta. Likviditeettireserviin kuuluvat sijoitusomaisuuserät sisältävät valtioiden, kuntien, luottolaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemia saamistodistuksia, joista osa on EKP vakuuskelpoisia arvopapereita. Lisäksi Bonum Pankilla oli likviditeettiportfolioon kuuluvia lyhytaikaisia pankkisaamisia yhteensä 4 948 (3 621) tuhatta euroa.

Pankkitoiminnan luottoriskiasema on kasvanut vakuudettoman vähittäisluottokannan kasvun seurauksena. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrä kasvoi luottokannan mukana, samoin kuin lopulliset luottotappiot. Pankkitoiminnan luottoriskiaseman odotetaan kasvavan suunnitelman mukaisen luottokannan kasvun mukana.

Vähittäispankkitoiminnan luottokanta kasvoi tilikaudella 38,3 prosenttia päätyen 116 455 (84 159) tuhanteen euroon. Henkilöasiakkaille myönnettyjen lainojen osuus luottokannasta oli 82,3 (92,0) prosenttia.

Bonum Pankin vastuut on jaoteltu maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) mukaisesti riskiluokkiin 1–8. Riskiluokka 1 kuvaa matalimman riskin saatavia ja riskiluokka 8 korkeimman riskin saatavia. Asiakas ja asiakkaan kaikki sopimukset katsotaan olevan maksukyvyttömiä (riskiluokka 8), mikäli jokin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa esitetty maksukyvyttömyyden kriteeri toteutuu. Maksukyvyttömäksi luokitellut vastuut luoki-

tellaan IFRS 9 -standardin mukaisesti vaiheeseen 3 odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa. Vastuut, joiden luottoriski on lisääntynyt merkittävästi, luokitellaan vaiheeseen 2. Muut vastuut on luokiteltu vaiheeseen 1. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa otettiin käyttöön 1.1.2021 alkaen EU:n vakavaraisuusasetuksen 575/2013 artiklan 178 mukainen maksukyvyttömyyden määritelmä. Muutoksella ei ollut olennaista vaikutusta vaiheeseen 3 luokiteltujen vastuiden määrään.

Lainojen ja saamisten, saamistodistusten sekä taseen ulkopuolisten erien bruttomäärä korkeimman riskin riskiluokassa 8 oli tilikauden lopussa yhteensä 4437 (4 099) tuhatta euroa.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty riskiluokittain odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa määriteltyjen vaiheiden mukaisesti saamiset asiakkailta, saamistodistukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset. Taulukossa on esitetty myös kunkin riskiluokan PD-luvun ala- ja yläraja.

SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA RISKILUOKITTAIN JA VAIHEITTAIN 31.12.2021

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2021				31.12.2020
	Alaraja	Yläraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
Riskiluokka							
1-4	0,00	1,50	398 360	-	-	398 360	274 310
Luottosaldot yhteensä			398 360	-	-	398 360	274 310
Odotettavissa oleva luottotappio			4	-	-	4	4
Yhteensä			398 356	-	-	398 356	274 306

Saamiset luottolaitoksilta muodostuvat pääosin POP Pankki -ryhmän sisäisistä eristä, joiden määrä kasvoi tilikaudella 45,2 prosenttia.

SAAMISET ASIAKKAILTA RISKILUOKITTAIN JA VAIHEITTAIN 31.12.2021

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2021				31.12.2020
	Alaraja	Yläraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
Riskiluokka							
1-4	0,00	1,50	58 332	86	-	58 418	39 187
5	1,50	5,00	29 229	423	-	29 652	9 003
6	5,00	25,00	23 189	1 700	-	24 889	33 218
7	25,00	100,00	1 597	760	-	2 357	1 536
8	100,00	100,00	-	-	4 154	4 154	3 878
Luottosaldot yhteensä			112 347	2 969	4 154	119 471	86 821
Odotettavissa oleva luottotappio			1 265	119	1 632	3 016	2 662
Yhteensä			111 082	2 850	2 523	116 455	84 159

Saamiset asiakkailta muodostuu pääosin vakuudettomista luotoista 61,4% (76,6%). Kolmen alimman riskiluokan (riskiluokat 6-8) osuus saamisista laski tilikaudella 26,3 (44,5) prosenttiin. Vaiheen kaksi ja kolme saamisten osuus laski 6,0 (9,1) prosenttiin.

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET RISKILUOKITTAIN JA VAIHEITTAIN 31.12.2021

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2021				31.12.2020
	Alaraja	Yläraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
Riskiluokka							
1-4	0,00	1,50	140 120	352	-	140 472	117 282
5	1,50	5,00	4 023	227	-	4 249	6 398
6	5,00	25,00	304	171	-	476	1 442
7	25,00	100,00	5	-	-	5	11
8	100,00	100,00	-	-	284	284	222
Luottosaldot yhteensä			144 452	750	284	145 485	125 354
Odottavissa oleva luottotappio			187	10	36	233	275
Yhteensä			144 265	740	248	145 253	125 079

Taseen ulkopuoliset saamiset muodostuvat pääosin käyttämättömistä korttiluottolimiiteistä 85,0 % (88,0 %) ja ryhmän sisäisistä eristä 13,1 % (10,4%).

SAAMISTODISTUKSET RISKILUOKITTAIN JA VAIHEITTAIN 31.12.2021

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2021				31.12.2020
	Alaraja	Yläraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
Riskiluokka							
1-4	0,00	1,50	194 307	308	-	194 615	212 662
Luottosaldot yhteensä			194 307	308	-	194 615	212 662
Odottavissa oleva luottotappio *)			14	-	-	14	16
Yhteensä			194 292	308	-	194 600	212 647

Likviditeettireserviin sisältyvät saamistodistukset asettuvat neljään ylimpään riskiluokkaan. Vaiheen 2 saamistodistukset ovat likviditeetin hallinnassa käytettäviä yritystodistuksia.

ONGELMASAAMISET JA SAAMISTEN ARVONALENTUMISET

Vuonna 2021 kirjattiin arvonalentumistappioita lainoista ja saamisista 3 281 tuhatta euroa, josta realisoituneita luottotappioita oli 2 972 (2 770) tuhatta euroa. Luottoihin ja saamisiin sekä taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kohdistuvat odotettavissa olevat luottotappiot kasvoivat tilikauden aikana 309 tuhatta euroa päätyen 3302 (2 993) tuhanteen euroon.

Bonum Pankin yli 90 päivää erääntyneenä olleet saamiset olivat 3,5 (4,7) prosenttia luottokannasta. Pankin 30–90 päivää erääntyneenä olleet saamiset olivat vuoden 2021 lopussa 0,9 (1,4) prosenttia luottokannasta. Tilikaudella raportoitujen ongelmasaamisten määrä pysyi edellisvuoden tasolla johtuen vakuudettoman luottokannan maltillisesta kasvusta koronapandemian aikana.

ERÄÄNTYNEET SAAMISET

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
31-90 päivää	1 081	1 139
yli 90 päivää	4 017	3 934
Yhteensä	5 098	5 073

Odotettavissa olevat luottotappiot ECL-vaiheessa 3 kasvoivat 1 668 (1 562) tuhanteen euroon. ECL-laskennan vaiheeseen kolme luokitellaan luottot, joilla on yli 90 päivää myöhässä olevia maksusuorituksia. Vaiheeseen 3 luokiteltavat luottot muodostuvat pääasiassa vakuudettomista saamisista. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrä ja siinä tapahtuneet muutokset on esitetty liitetiedossa 14.

RISKIKESKITTYMÄT

Luotonannon keskittymäriskiä syntyy luotonannosta, kun luottovastapuolet ovat taloudellisesti riippuvaisia toisistaan tai toimivat samankaltaisessa taloudellisessa ympäristössä, jolloin yksittäiset tapahtumat voivat vaikuttaa merkittävään joukkoon luottovastapuolia samanaikaisesti. Vastaavaa keskittymäriskiä voi syntyä myös luottojen vakuuksien ollessa samankaltaisia.

Bonum Pankin asiakaskokonaisuuksien keskittymäriskiä hallinnoidaan yhteenliittymän ohjausrajoilla ja muulla limitoinnilla, huomioiden voimassa olevat viranomaisvaatimukset.

LIKVIDITEETTIRESERVIN VASTAPUOLIJAKAUMA

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Keskuspankkisaamiset	268 871	380 108
Valtiot ja julkisyhteisöt	127 511	145 663
Luottolaitokset	28 644	26 873
Yrityksiltä	3 407	3 747
Yhteensä	428 434	556 392

LIKVIDITEETTIRISKIT

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voidaan jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rakenteelliseen rahoitusriskiin. Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa pankki ei suoriudu maksuvelvoitteestaan ilman vaikeuksia. Rakenteellinen rahoitusriski tarkoittaa rahoitukseen saatavuuteen ja hintaan liittyvää riskiä, joka muodostuu taseen saamisten ja velkojen maturiteettieroista.

Likviditeettiriskin hallinta

Bonum Pankin hallitus vahvistaa keskusyhteisön laatiman yhteenliittymätason likviditeettistrategian ja likviditeetin hallinnan ohjeistuksen, joissa määritellään likviditeetin hallintaa ja toteutusta koskevat periaatteet, menetelmät sekä rajoitteet. Keskusyhteisön hallitus ohjaa yhteenliittymän likviditeetin hallinnan toteutusta, siinä käytettäviä menetelmiä ja valvoo likviditeettireservin riittävyyttä sekä koostumusta.

Bonum Pankki vastaa yhteenliittymän keskusluottolaitoksena likviditeettistrategian toteuttamisen koordinoinnista yhteenliittymätasolla sekä seuraa ja valvoo jäsenluottolaitosten likviditeettistrategian toteutusta. Keskusluottolaitos koordinoi jäsenluottolaitosten maksuliikennettä sekä likviditeetin tasaamista ja hankintaa yhteenliittymässä. Yhteenliittymän riippumattoman riskien valvontatoiminnon tehtävänä on valvoo ja seurata likviditeettiriskiä sekä jäsenluottolaitos- että yhteenliittymätasolla.

Bonum Pankki Oyj vastaa yhteenliittymässä maksuvalmius- ja pysyvän varainhankinnan vaatimuksen täyttymisestä. Keskusyhteisö on vapauttanut yksittäiset jäsenluottolaitokset maksuvalmiusvaatimuksesta ja pysyvän varainhankinnan vaatuksesta (NSFR) Finanssivalvonnan luvalla. Luvan mukaisesti likviditeettiriskin viranomaisvaatimukset tulee täyttää vain yhteenliittymätasolla.

Keskusluottolaitoksen toimiva johto laatii yhteenliittymätason varainhankintasuunnitelman ja rahoituksen jatkuvuussuunnitelman, jotka keskusyhteisön hallitus hyväksyy. Keskusyhteisön riskien valvontatoiminto suunnittelee, kehittää ja testaa likviditeettiriskin hallinnassa käytettäviä menetel-

miä ja vastaa riskiraportoinnista keskusyhteisön hallitukselle. Keskusluottolaitos ja sen toimiva johto avustavat riskien valvontatoimintoa kyseisessä prosessissa. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy likviditeettistrategian ja likviditeetin hallinnan ohjeistuksen toteuttamisessa käytettävät menetelmät.

Keskusluottolaitoksen toimiva johto raportoi likviditeettitilanteesta keskusluottolaitoksen hallitukselle ja vastaa likviditeettistrategian mukaisesti yhteenliittymän maksuvalmiusaseman ja varainhankinnan suunnittelemisesta. Keskusluottolaitoksen hallituksen vastuulla on valvoo likviditeettistrategian toteutusta keskusluottolaitoksessa.

Maksuvalmiusriski

Bonum Pankki noudattaa likviditeetin hallinnassa likviditeettistrategiassa asetettuja periaatteita, joiden tavoitteena on riskin rajoittaminen hajautetulla rahoitusrakenteella. Tärkeimmät keinot hyvän likviditeettiaseman turvaamiseksi ovat riittävän kokoisen ja laadukkaan likviditeettireservin ylläpitäminen ja rahoituksen lähteiden hajautus. Päivänsisäisen maksuvalmiuden varmistaminen, likviditeettireservin riittävyys ja maksuvalmiusvaatimus ovat yhteenliittymän keskeiset tavat rajoittaa ja mitata maksuvalmiusriskiä. Yhteenliittymän sisäisillä limiiteillä ja ohjausrajoilla rajoitetaan yhteenliittymän ja jäsenluottolaitosten liiketoimintaan sisältyvää likviditeettiriskiä ja varmistetaan likviditeettiriskiin liittyvien viranomaisvaateiden täyttyminen.

Likviditeettiriskiä seurataan vakavaraisuusasetukseen sisältyvän likviditeettipuskurivaateen (LCR) ja pitkäaikaisen rahoituksen minimivaateen (net stable funding ratio, jäljempänä NSFR) avulla. LCR mittaa lyhytaikaista likviditeettiriskiä, ja sen tehtävänä on varmistaa, että LCR-säätelyn mukaisista hyvälaatuisista varoista koostuva likviditeettireservi on riittävä kattamaan ulospäin suuntautuvat nettokassavirrat stressitilanteissa 30 päivän ajan. NSFR mittaa taseessa olevien varojen ja velkojen, joiden juoksu aika on yli vuoden, yhteensovittamista, ja sen tehtävänä on varmistaa, että pitkäaikainen antolaina on riittävässä määrin rahoitettu pitkäaikaisella varainhankinnalla.

LCR JA NSFR KEHITYS

(prosenttia)	31.12.2021	31.12.2020
LCR	141	191
NSFR	130	148

Yhteenliittymän likviditeettireservi koostuu vakavaraisuusasetuksen mukaisista laadukkaista likvideistä varoista, joilla voidaan täyttää likviditeettitarve stressitilanteissa joko myymällä reserviin kuuluvia arvopapereita tai panttaamalla niitä keskuspankkirahoituksen vakuudeksi. Yhteenliittymän likviditeettireservi sisältää keskusluottolaitoksen taseessa olevien erien lisäksi myös muiden jäsenluottolaitosten taseeseen kirjattuja likvidejä varoja, jotka ovat keskusluottolaitoksen hallinnoitavissa sisäisiin sopimuksiin perustuen. Likviditeettireservin panttaamattomat rahoitusvarat, mukaan lukien käteisvarat, olivat vuoden 2021 lopussa markkina-arvoltaan 549,1 (758,7) miljoonaa euroa.

Bonum Pankki seuraa yhteenliittymän päivänsäistä maksuvalmiutta valvomalla jäsenluottolai-

tosten maksuliiketilisaldoja. Myös jäsenluottolaitokset seuraavat jatkuvasti omaa maksuvalmiuttaan.

RAKENTEELLINEN RAHOITUSRISKI

Keskusluottolaitoksen liiketoimintaan kuuluu rahoituksen välityksen sekä pankkitoiminnan antolainauksen maturiteettitransformaation kautta tuleva rahoitusriski. Bonum Pankki toimii yhteenliittymän sisäisenä pankkina, välittää POP Pankeille tukkurahoitusta, ylläpitää likviditeettireserviä ja harjoittaa vähittäispankki- ja sijoitustoimintaa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Bonum Pankin velkojen eräntymisprofiilit korkoineen. Avista-talletusten oletetaan eräntyvän heti.

RAHOITUSVELKOJEN MATURITEETTIJAKAUMA

(1 000 euroa)	31.12.2021				
	Alle 3kk	3-12kk	1-5 vuotta	Yli 5v	Yhteensä
Keskuspankkivelat	-	-	128 400	-	128 400
Talletukset	2 500	20 000	-	-	22 500
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	129 978	154 942	-	284 920
Velat luottolaitoksille	400 865	27 500	92 908	5 952	527 226
Vuokrasopimusvelat	39	117	159	-	315
Yhteensä	403 404	177 595	376 410	5 952	963 361

RAHOITUSVELKOJEN MATURITEETTIJAKAUMA

(1 000 euroa)	31.12.2020				
	Alle 3kk	3-12kk	1-5 vuotta	Yli 5v	Yhteensä
Keskuspankkivelat	-	-	50 000	-	50 000
Talletukset	24 154	10 000	2 500	-	36 654
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	24 998	36 437	204 911	-	266 346
Velat luottolaitoksille	430 373	47 900	90 360	41 025	609 657
Vuokrasopimusvelat	39	117	154	-	310
Yhteensä	479 526	94 337	347 771	41 025	962 658

Vuoden lopussa Bonum Pankki Oyj:llä oli liikkeesseen laskettuna 255 miljoonaa euroa (225) varuudetonta seniorilainaa 750 miljoonan euron joukkovelkakirjaohjelmasta. Pankin 250 miljoonan euron sijoitustodistusohjelmasta oli liikkeesseen laskettuna 30,0 (41,5) miljoonaa euroa katsastuskauden lopussa. Lisäksi Bonum Pankilla on 28,6 miljoonan euron lainaohjelma Pohjoismaiden Investointipankki NIB:n kanssa. Tilikauden aikana Bonum Pankki Oyj osallistui Euroopan keskuspankin TLTRO III -rahoitusoperaatioihin 78,4 miljoonalla eurolla. Tilikauden lopussa Bonum Pankilla oli TLTRO III -rahoitusta yhteensä 128,4 (50) miljoonaa euroa.

MARKKINARISKIT

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen tai muiden markkinahintojen vaihtelusta aiheutuvaa tappion mahdollisuutta. Markkinariskilajit ovat korko-, valuutta-, osake- ja hyödykeriski.

Markkinariskin hallinnan tavoitteena on tunnistaa ja arvioida liiketoimintaan sisältyvät markkinariskit, rajoittaa riskit hyväksyttävälle tasolle ja seurata riskiasemaa ajantasaisesti. POP Pankkien yhteenliittymässä keskusyhteisön hallitus vahvistaa markkinariskistrategian ja markkinariskin hallinnan ohjeet, jotka luovat pohjan markkinariskin hallinnalle Bonum Pankissa. Pankin hallitus vahvistaa markkinariskeille asetettavat enimmäismäärät ja sijoitussuunnitelman. Vakavaraisuuden hallintaprosessi on keskeinen osa sijoitustoiminnan ja muun rahoitustaseen markkinariskien riskinottohalukkuuden ja riskinkantokyvyn määrittämistä.

Yhteenliittymässä markkinariskin ottamista on rajoitettu kaupankäynnin, korkoriskin, osakeriskin, valuuttariskin, johdannaisten ja strukturoitujen tuotteiden osalta. Bonum Pankin liiketoimintaan ei kuulu kaupankäyntitoimintaa (trading). Johdannaisten mahdollinen käyttö on rajoitettu rahoitustaseen korkoriskin suojaukseen.

Luotonannossa ei oteta lainkaan valuuttariskiä, vaan luotot myönnetään euromääräisinä. Valuuttariskiä syntyy vähäisessä määrin toiminnalle välttämättömien osakeomistusten kautta ja ulkomaanmaksuihin liittyvistä katekaupoista. Hyö-

dykeriskin ottaminen ei ole sallittua yhteenliittymässä.

RAHOITUSTASEEN KORKORISKI

Bonum Pankin liiketoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski. Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon tai korkokatteeseen. Rahoitustase koostuu anto- ja ottolainauseriästä, markkinaehtoisesta rahoituksesta sekä likviditeettisalkun sijoituseristä.

Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- ja erääntymisajankohdista. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on vakauttaa pankin taseen korkoriski tasolle, jossa liiketoiminta on kannattavaa, mutta tulos tai vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaissakaan korkoympäristön muutoksissa.

Korkoriskiä syntyy likviditeettireservin sijoitustoiminnasta sekä pankkiluottoiminnan rahoitustaseesta. Korkoriskiä hallitaan ensisijaisesti suunnittelemalla taserakennetta, kuten varojen ja velkojen korkosidonnaisuutta. Bonum Pankki ei käyttänyt johdannaisia vuonna 2021.

Bonum Pankki seuraa korkoriskiä taseen nykyarvomenetelmällä ja dynaamisella tuloriskimallilla kuukausittain. Nykyarvomenetelmä mittaa taseen laskennallisen markkina-arvon muutosta korkojen muuttuessa. Nykyarvomenetelmässä taseen markkina-arvo lasketaan yksittäisten tase-erien odotettujen kassavirtojen nykyarvona. Sijoituserien korko- ja luottospread-muutoksien aiheuttamia markkina-arvojen muutoksia eri korkoskenaarioissa seurataan erillisillä korkoherkkyysmittareilla. Tuloriskimallilla ennustetaan suunnitellun taseen korkokatteiden kehitystä ja muutosta erilaisissa markkinakorkoskenaarioissa seuraavan viiden vuoden aikajänteellä. Avoimen korkoriskin määrää arvioidaan erilaisten korkohokkien vaikutuksella korkokatteeseen ja nykyarvoon. Luottojen ennaikaisten takaisinmaksujen vaikutus ja eräpäivätyttöjen talletusten käyttäytyminen on otettu huomioon korkoriskianalyyssissa.

KORKOHERKKYYSANALYYSI 1% YKSIKÖN PARALLEELIN KORONMUUTOKSEN VAIKUTUS

31.12.2021

(1 000 euroa)	Muutos (korkoskenaario)	Vaikutus tulokseen	Vaikutus omiin pääomiin
Korkoriski	+1% yksikkö	-740	-1 768
Korkoriski	-1% yksikkö	1 426	586

KORKOHERKKYYSANALYYSI 1% YKSIKÖN PARALLEELIN KORONMUUTOKSEN VAIKUTUS

31.12.2020

(1 000 euroa)	Muutos (korkoskenaario)	Vaikutus tulokseen	Vaikutus omiin pääomiin
Korkoriski	+1% yksikkö	776	1 194
Korkoriski	-1% yksikkö	-130	-28

Korkoriskin tulosvaikutus on laskettu 12 kk korkokate-ennusteen muutoksena, olettaen korkotason muuttuvan paralleelisti yhden prosenttiyksikön ylös- tai alaspäin. Vaikutus omaan pääomaan on laskettu taseen nykyarvomutoksen kautta samalla korkoshokilla.

LIKVIDITEETTIRESERVIN SIJOITUKSET

Keskusluottolaitoksen likviditeettireservi muodostuu pankin taseeseen kirjatusta likvideistä arvopapereista ja muista korkosijoituksista. Likviditeettireservin markkinariski muodostuu lähinnä sijoitusinstrumentin liikkeeseenlaskijariskistä sekä markkinoiden yleisestä korkoriskistä. Sijoitustoiminnalla pyritään varmistamaan pitkällä aikavälillä riski-tuottosuhteeltaan kilpailukykyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Likviditeettireservin riskejä hallitaan Bonum Pankissa yhteenliittymä- ja pankkitason limiiteillä, joilla varmistetaan sijoituksien hajauttamisen toteutuminen omaisuusluokittain, riskilajeittain ja vastapuolittain. Sijoitusportfolion korkoriskiä seurataan herkkyyksianalyysillä. Limitoinnin tavoitteena on, ettei sijoitusomaisuuden arvonmuutosten vaikutus vaaranna pankin tai koko yhteenliittymän vakavaraisuutta tai kannattavuutta.

Sijoitusomaisuuden osalta riskinottohalukkuutta arvioidaan suhteessa kannattavuuteen ja omiin varoihin. Sijoitusomaisuuden erittely on kuvattu liitteessä nro 17 Sijoitusomaisuus.

OPERATIIVISET RISKIT

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan taloudellisia menetyksiä tai muuta liiketoiminnallista haittaa, jotka voivat johtua sisäisistä puutteista tai virheistä järjestelmissä, prosesseissa, menettelytavoissa ja henkilöstön toiminnassa tai ulkoisista liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä. Kaikkiin liiketoiminnan prosesseihin, mukaan lukien luotto- ja sijoitusprosessit, sisältyy operatiivisia riskejä. Bonum Pankilla on operatiivista riskiä ulkoistettujen toimintojen ja merkittävien liiketoimintahankkeiden kautta.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa olennaiset liiketoiminnan operatiiviset riskit ja minimoida niiden toteutumismahdollisuus ja vaikutukset. Tavoitteeseen pyritään henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja kattavilla toimintaohjeilla sekä sisäisen valvonnan toimenpiteillä muun muassa eriyttämällä mahdollisuuksien mukaan asioiden valmistelu, päätöksenteko, toimeenpano ja valvonta toisistaan.

Merkittävimpiin uusiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan uuden tuotteen tai palvelun hyväksymismenettelyssä. Pankki tekee vuosittain operatiivisten riskien itsearviointin tekemiensä riskikartoitusten perusteella, joissa hyödynnetään operatiivisten riskien tapahtumaseurantaa. Riskikartoituksen yhteydessä arvioidaan myös Bonum Pankki Oyj:n merkittävimpiin ulkois-

tuksiin liittyviä riskejä. Osa operatiivisten riskien mahdollisista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Tietojärjestelmien toimintahäiriöistä aiheutuviin riskeihin on varauduttu jatkuvuussuunnitella.

Operatiivisia riskejä seurataan keräämällä tietoa operatiivisen riskin tapahtumista, häiriöistä, taloudellisista menetyksistä ja mahdollisista väärinkäytöksistä. Toimiva johto hyödyntää sisäisen valvonnan tuottamaa raportointia ohjeistuksen noudattamisesta sekä tietoja toimintaympäristön muutoksista.

STRATEGINEN RISKI

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin toimintaympäristön kehitykseen nähden väärän strategian tai liiketoimintamallin valinnasta johtuvia menetyksiä. Menetykset voivat johtua myös strategian toteuttamisen epäonnistumisesta, kilpailuym-

päristön odottamattomista muutoksista tai liian hitaasta reagoinnista muutoksiin.

Liiketoimintasuunnitelmassa määriteltyjen strategisten tavoitteiden mukaisesti Bonum Pankin on pystyttävä varmistamaan POP Pankkien tarvitsemat perustoiminnot. Potentiaalisia strategisia uhkakuvia on huomioitu pääomatarvetta arvioitaessa. Liiketoimintasuunnitelmassa keskitytään yhteenliittymän jäsenpankkien tarvitsemien keskusluottolaitostointojen kehittämiseen ja uuden liiketoiminnan vakiinnuttamiseen.

Strategisia riskejä pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositason suunnitelmat säännöllisesti. Suunnittelussa hyödynnetään analyysseja POP Pankki -ryhmän tilasta ja liiketoiminnan kehityksestä sekä analyysseja ja ennusteita toimialan, kilpailutilanteen ja taloudellisen toimintaympäristön kehityksestä.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITE 3 KORKOTUOTOT JA -KULUT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Korkotuotot		
Saamisista luottolaitoksilta	2 846	2 893
Saamisista asiakkailta	6 236	6 010
Saamistodistuksista	425	299
Muut korkotuotot	1 626	1
Korkotuotot yhteensä	11 132	9 203
Joista positiiviset korkokulut	1 891	1 683
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-937	-599
Veloista asiakkaille	-463	-294
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-1 217	-1 246
Muut korkokulut	-17	-2
Korkokulut yhteensä	-2 634	-2 142
Joista negatiiviset korkotuotot	-1 137	-589
Korkokate	8 498	7 061

TLTRO III -rahoituksen EKP:n talletuskoron ylittävä lisäkoron tuloutus kasvatti korkokatetta yhteensä 942 tuhatta euroa.

Arvostusmenetelmien mukaan kirjatut tuotot ja kulut on esitetty liitteessä 11.

LIITE 4 PALKKIOTUOTOT JA -KULUT, NETTO

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	455	415
Korttiliiketoiminnasta	4 529	5 383
Maksujenvälityksestä	4 043	3 923
Muut palkkiotuotot	0	0
Palkkiotuotot yhteensä	9 026	9 721
Palkkiokulut		
Korttiliiketoiminnasta	-1 512	-1 704
Maksujenvälityksestä	-843	-772
Muut palkkiokulut	-33	-38
Palkkiokulut yhteensä	-2 387	-2 514
Palkkiotuotot ja kulut, netto	6 639	7 207

LIITE 5 SIOITUSTEN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta		
Saamistodistukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	1	29
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretyt	16	38
Osakkeet ja osuudet		
Osinkotuotot *)	4	9
Yhteensä	21	76
Valuuttatoiminnan nettotuotot	367	364
Sijoitusten nettotuotot yhteensä	389	440

*) Osinkotuotot katsauskauden lopussa hallussa olevista oman pääoman ehtoisista käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista osakkeista on 4 (9) tuhatta euroa.

LIITE 6 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Liiketoiminnan kehittämismaksut pankeilta	223	285
Keskusluottolaitospalvelut pl. maksujenvälitys	66	79
Muut tuotot	2 816	2 120
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	3 105	2 484

Muut tuotot -erä sisältää pääosin ryhmän sisäisiä kehityshankkeiden veloituksia sekä palvelumaksuja.

LIITE 7 HENKILÖSTÖKULUT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Palkat ja palkkiot	-3 522	-2 609
Henkilösivukulut	-132	-103
Eläkekulut		
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	-620	-425
Henkilöstökulut yhteensä	-4 273	-3 137

Vuoden lopulla 31.12.2021 pankin palveluksessa oli 59 (55) henkilöä. Keskimäärin vuoden 2021 aikana työntekijöitä oli 57 (43) henkilöä.

Lähipiiripalkkiot on eritelty liitteessä 29 Lähipiiritiedot.

LIITE 8 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Muut hallintokulut		
Muut henkilöstökulut	-215	-139
Toimistokulut	-1 080	-1 030
ICT-kulut	-6 459	-6 551
Yhteyskulut	-273	-316
Edustus- ja markkinointikulut	-193	-89
Muut hallintokulut yhteensä	-8 220	-8 125
Muut liiketoiminnan kulut		
Vuokrakulut	-86	-70
Tilintarkastuspalkkiot	-34	-24
Muut liiketoiminnan kulut	-326	-161
Muut liiketoiminnan kulut yhteensä	-445	-255
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-8 665	-8 380
Erittely tilintarkastuspalkkioista		
Lakisääteinen tilintarkastus	-34	-17
Muut asiantuntijapalvelut	-	-7
Tilintarkastuspalkkiot yhteensä	-34	-24

Vuokrakulut ja kulut oman käytön kiinteistöistä -rivillä esitetään vain käytännön helpotuksen piirissä olevista eristä johtuvat kustannukset.

KPMG Oy Ab:n suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut olivat yhteensä 0 (7) tuhatta euroa.

LIITE 9 POISTOT AINEELLISISTA JA AINEETOMISTA HYÖDYKKEISTÄ

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Koneista ja kalustosta	-20	-16
Käyttöoikeusomaisuuseristä	-151	-117
Aineettomista hyödykkeistä	-932	-790
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä yhteensä	-1 103	-923

Erittely käyttöoikeusomaisuuserien poistoista on esitetty liitteessä 28 vuokrasopimukset.

LIITE 10 TULOVEROT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-267	-183
Aikaisempien tilikausien verot	-3	-
Ulkomaille maksetut lähdeverot	-1	-3
Laskennallisen verosaamisen muutos	-49	-48
Laskennallisen verovelan muutos	58	59
Tuloverot yhteensä	-263	-176

Voimassa olevan verokannan mukaan laskettujen verojen täsmäytys tuloslaskelmassa esitettyihin veroihin

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Tilikauden tulos ennen veroja	1 309	888
Tuloveroprosentti	20 %	20 %
Verokannan mukainen osuus tuloksesta	-262	-178
- Vähennyskeltottomat kulut	0	0
+ Tulokseen sisällyttämättömät vähennyskelpoiset kulut	2	2
- Aikaisempien tilikausien verot	-3	-
Tuloslaskelman verot	-263	-176

LIITE 11 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN TULOSLASKELMAERÄT ARVOSTUSLUOKITTAIN

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Rahoitusvarat		
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta		
Korkotuotot ja -kulut	-84	20
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretyt	16	38
Osinkotuotot	4	9
Myyntivoitot ja -tappiot	1	29
Odotettavissa olevat luottotappiot	1	-6
Yhteensä	-62	89
Jaksotettuun hankintameno		
Korkotuotot ja -kulut	9 879	8 355
Muut tuotot	1 873	1 750
Odotettavissa olevat luottotappiot	-311	-1 073
Yhteensä	11 440	9 032
Rahoitusvelat		
Jaksotettuun hankintameno		
Korkotuotot ja -kulut	-1 217	-1 246
Yhteensä	-1 217	-1 246
Valuuttatoiminnan nettotuotot	367	364
Yhteensä	10 529	8 238

VAROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITE 12 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

RAHOITUSVARAT 31.12.2021

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankinta-menoon kirjattavat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Käteiset varat	268 871	-	-	268 871
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	442 723	-	5	442 718
Lainat ja saamiset asiakkailta	113 439	-	-3 016	116 455
Saamistodistukset *)	40 000	154 615	14	194 600
Osakkeet ja osuudet	-	2 962	-	2 962
Rahoitusvarat yhteensä	865 034	157 577	-2 997	1 025 608
Muut varat				12 306
Varat yhteensä 31.12.2021				1 037 914

*) Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista saamistodistuksista on kirjattu käyvän arvon rahastoon odotettavissa olevia luottotappioita 34 (35) tuhatta euroa.

RAHOITUSVARAT 31.12.2020

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankinta-menoon kirjattavat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Käteiset varat	380 108	-	-	380 108
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	314 972	-	5	314 967
Lainat ja saamiset asiakkailta	86 821	-	2 662	84 159
Saamistodistukset *)	40 000	172 662	16	212 647
Osakkeet ja osuudet	-	2 708	-	2 708
Rahoitusvarat yhteensä	821 901	175 370	2 683	994 589
Muut varat				11 891
Varat yhteensä 31.12.2020				1 006 480

*) Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista saamistodistuksista on kirjattu käyvän arvon rahastoon odotettavissa olevia luottotappioita 35 tuhatta euroa.

RAHOITUSVELAT 31.12.2021

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	655 626	655 626
Velat asiakkaille	53 329	53 329
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	284 920	284 920
Rahoitusvelat yhteensä	993 875	993 875
Muut velat		8 702
Velat yhteensä 31.12.2021		1 002 578

RAHOITUSVELAT 31.12.2020

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	659 657	659 657
Velat asiakkaille	36 654	36 654
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	266 346	266 346
Rahoitusvelat yhteensä	962 658	962 658
Muut velat		9 454
Velat yhteensä 31.12.2020		972 112

**LIITE 13 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN
KÄYVÄT ARVOT SEKÄ ARVOSTUSMENETELMÄT****TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTUJEN ERIEN KÄYVÄN ARVON HIERARKIATASOT****TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT ERÄT 31.12.2021**

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Osakkeet ja osuudet	-	-	2 962	2 962
Saamistodistukset	99 392	95 208	-	194 600
Yhteensä	99 392	95 208	2 962	197 563

TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT ERÄT 31.12.2020

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat				
Osakkeet ja osuudet	-	-	2 708	2 708
Saamistodistukset	69 510	103 153	-	172 662
Yhteensä	69 510	103 153	2 708	175 370

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETTujen ERIEN KÄYVÄN ARVON HIERARKIASOT

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VARAT 31.12.2021

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-	446 463	-	446 463	442 718
Lainat ja saamiset asiakkailta	-	119 961	-	119 961	116 455
Sijoitusomaisuus					
Saamistodistukset	-	40 871	-	40 871	39 986
Yhteensä	-	607 295	-	607 295	599 159

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VELAT 31.12.2021

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Velat luottolaitoksille	-	658 089	-	658 089	655 626
Velat asiakkaille	-	53 409	-	53 409	53 329
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	289 850	-	289 850	284 920
Yhteensä	-	1 001 348	-	1 001 348	993 875

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VARAT 31.12.2020

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-	314 967	-	314 967	314 967
Lainat ja saamiset asiakkailta	-	90 092	-	90 092	84 159
Sijoitusomaisuus					
Saamistodistukset	-	40 208	-	40 208	39 984
Yhteensä	-	445 267	-	445 267	439 110

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VELAT 31.12.2020

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Velat luottolaitoksille	-	659 657	-	659 657	659 657
Velat asiakkaille	-	36 654	-	36 654	36 654
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	270 944	-	270 944	266 346
Yhteensä	-	967 256	-	967 256	962 658

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Rahoitusvarat ja -velat merkitään taseeseen käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenoon. Rahoitusinstrumenttien luokittelu ja arvostaminen on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitteessä 2 POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.

KÄYVÄN ARVON HIERARKIAT

Taso 1 sisältää rahoitusinstrumentit, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien markkinahintanoteerausten perusteella. Likvideiksi markkinoiksi katsotaan sellaiset markkinat, joilta hintanoteeraukset saadaan säännöllisesti. Tähän ryhmään merkitään kaikki julkisesti noteeratut arvopaperit.

Taso 2 sisältää sellaiset rahoitusinstrumentit, joiden arvostuksessa käytetään yleisesti hyväksyttyjä arvostusmenetelmiä tai -malleja, jotka perustuvat todennettavissa oleviin markkinahintoihin perustuviin oletuksiin. Tasolle 2 merkittyjen rahoitusinstrumenttien käypä arvo voi perustua esimerkiksi rahoitusvälineen osien markkinanoteerauksesta johdettuun arvoon. Tähän ryhmään merkitään mm. korkojohdannaiset sekä muut instrumentit, joilla ei käydä kauppaa likvideillä markkinoilla.

Taso 3 sisältää sellaiset rahoitusinstrumentit ja muut varat ja velat, joiden käypä arvo ei perustu markkinanoteerauksiin tai arvostusmenetelmien tai -mallien avulla todennettavissa olevien markkinahintojen perusteella laskettuun arvoon. Arvostusmenetelmissä käytettyihin oletuksiin liittyy usein epävarmuutta. Tasolle 3 merkittyjen varojen käypä arvo perustuu usein kolmannelta osapuolelta saatuun hintatietoon. Tähän ryhmään merkitään noteeraamattomat osakkeet ja rahastot sekä sijoituskiinteistöt.

SIIRROT KÄYVÄN ARVON HIERARKIATASOJEN VÄLILLÄ

Siirrot hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaneen tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

TASOLLE 3 MERKITYYJEN TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTUJEN RAHOITUSVAROJEN TAPAHTUMAT

(1 000 euroa)	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2021	-	2 708	2 708
+ Hankinnat	-	65	65
+/- Muun laajan tuloksen eriin kirjatut arvonmuutokset	-	190	190
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	-	2 962	2 962

(1 000 euroa)	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2020	-	1 468	1 468
+/- Muun laajan tuloksen eriin kirjatut arvonmuutokset	-	1 240	1 240
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	-	2 708	2 708

HERKKYYSANALYYSI TASOLLE 3 MERKITYILLE RAHOITUSVAROILLE

31.12.2021

(1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Mahdollinen vaikutus omaan pääomaan	
		Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	2 962	444	-444
Yhteensä	2 962	444	-444

31.12.2020

(1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Mahdollinen vaikutus omaan pääomaan	
		Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat	2 708	406	-406
Yhteensä	2 708	406	-406

Tasolle 3 merkittyjen toistuvasti käypään arvoon kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon herkkyys on laskettu korkosidonnaisille sijoituksille olettamalla korkotason muuttuvan yhden prosentin ja muille sijoituksille olettamalla arvopaperin käyvän arvon muuttuvan 15 prosenttia.

Bonum Pankki Oyjillä ei ole kertaluonteisesti käypään arvoon kirjattuja varoja.

LIITE 14 RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMISTAPPIOT

KAUDEN AIKANA KIRJATUT ARVONALENTUMISTAPPIOT

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
ECL-muutos luottotappioina poistetuista saamisista	1 512	-
ECL-muutos saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista eristä	-1 823	-1 072
ECL-muutos saamistodistuksista	2	-23
Lopulliset luottotappiot	-2 972	-2 770
Arvonalentumistappiot lainoista ja saamisista	-3 281	-3 865

Tilikauden lopulliset luottotappiot olivat 2 972 (2 770) tuhatta euroa, joista koko määrään kohdistuu perintätoimitenpiteitä.

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrässä tilikauden aikana tapahtuneet muutokset on esitetty alla olevissa taulukoissa. Vaihe 1 sisältää luottosopimukset, joiden luottoriski ei ole kasvanut alkuperäisestä kirjaamisesta ja joille lasketaan 12 kuukauden ECL. Vaihe 2 sisältää sopimukset, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä kirjaamisesta ja joille lasketaan koko voimassaolon ECL. Vaihe 3 sisältää laiminlyödyt luottosopimukset ja niille lasketaan koko voimassaolon ECL.

Bonum Pankki Oyj:n IFRS tilinpäätöksen 31.12.2021 liitteessä 1 laatimisperiaatteet, on esitetty odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan perusteet sekä maksukyvyttömyyden todennäköisyyden määrittely.

Bonum Pankki otti käyttöön vuoden 2021 alussa EU:n vakavaraisuusasetuksen 575/2013 artiklan 178 mukaisen maksukyvyttömyyden määritelmän. Uuden määritelmän käyttöönotto ei vaikuttanut olennaisesti rahoitusvarojen arvonalentumistappioiden määrään.

SAAMISET ASIAKKAILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2021	1 046	89	1 528	2 662
Siirrot vaiheeseen 1	9	-40	-670	-701
Siirrot vaiheeseen 2	-72	37	-363	-398
Siirrot vaiheeseen 3	-89	-18	1 100	993
Uusien luottojen myöntämisestä johtuva lisäys	752	76	249	1 076
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	-346	-22	-206	-574
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-34	-3	1 507	1 469
Lopullisen luottotappion kirjaamisesta johtuva vähennys	-	-	-1 512	-1 512
Vaikutus yhteensä	219	30	104	353
ECL 31.12.2021	1 265	119	1 632	3 016

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2021	182	58	35	275
Siirrot vaiheeseen 1	5	-45	-18	-59
Siirrot vaiheeseen 2	-1	3	-1	2
Siirrot vaiheeseen 3	-1	-1	8	6
Sitoumusten lisäykset	45	0	11	57
Sitoumusten vähennykset	-3	-	-	-3
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-41	-4	1	-45
Vaikutus yhteensä	4	-48	1	-42
ECL 31.12.2021	187	10	36	233

SAAMISTODISTUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2021	50	1	-	51
Siirrot vaiheeseen 1	-	-	-	-
Siirrot vaiheeseen 2	-	-	-	-
Uusien sijoitusten hankinnasta johtuvat lisäykset	16	-	-	16
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-14	-	-	-14
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-3	-1	-	-4
Vaikutus yhteensä	-2	-1	-	-2
ECL 31.12.2021	48	1	-	49

SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2021	4	-	-	4
Uusien luottojen myöntämisestä johtuva lisäys	2	-	-	2
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	0	0	-	0
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-2	0	-	-1
Vaikutus yhteensä	0	-	-	0
ECL 31.12.2021	4	-	-	4

ECL 1.1.2021	1 282	148	1 562	2 993
ECL 31.12.2021	1 504	130	1 668	3 302

SAAMISET ASIAKKAILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2020	1 007	57	587	1 651
Siirrot vaiheeseen 1	3	-11	-40	-47
Siirrot vaiheeseen 2	-225	54	-17	-188
Siirrot vaiheeseen 3	-111	-6	997	880
Uusien luottojen myöntämisestä johtuva lisäys	564	29	465	1 058
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	-161	-33	-462	-656
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-33	-1	1 107	1 073
Lopullisen luottotappion kirjaamisesta johtuva vähennys	-	-	-1 109	-1 109
Vaikutus yhteensä	39	32	941	1 011
ECL 31.12.2020	1 046	89	1 528	2 662

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2020	157	25	34	215
Siirrot vaiheeseen 1	3	-14	-23	-34
Siirrot vaiheeseen 2	-6	32	-1	26
Siirrot vaiheeseen 3	-1	0	9	8
Sitoumusten lisäykset	41	19	15	75
Sitoumusten vähennykset	-4	0	0	-5
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-8	-4	1	-10
Vaikutus yhteensä	25	33	1	60
ECL 31.12.2020	182	58	35	275

SAAMISTODISTUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2020	28	2	-	29
Uusien sijoitusten hankinnasta johtuvat lisäykset	31	-	-	31
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-6	0	-	-6
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-3	0	-	-3
Vaikutus yhteensä	22	0	-	22
ECL 31.12.2020	50	1	-	51

SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2020	3	-	-	3
Uusien luottojen myöntämisestä johtuva lisäys	2	-	-	2
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	0	-	-	0
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	0	-	-	0
Vaikutus yhteensä	1	-	-	1
ECL 31.12.2020	4	-	-	4
ECL 1.1.2020	1 195	83	620	1 899
ECL 31.12.2020	1 282	148	1 562	2 993

LUOTTORISKIÄ SISÄLTÄVÄT ERÄT VAIHEITTAIN 31.12.2021

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Saamiset asiakkailta				
Henkilöasiakkaat	86 556	2 621	4 109	93 286
Yritysiasiakkaat	25 791	349	45	26 185
Saamiset asiakkailta yhteensä	112 347	2 969	4 154	119 471
ECL 31.12.2021	1 265	119	1 632	3 016
Kattavuusaste (coverage ratio) %	1,1 %	4,0 %	39,3 %	2,5 %
Taseen ulkopuoliset erät				
Henkilöasiakkaat	137 711	731	265	138 707
Yritysiasiakkaat	6 741	19	19	6 778
Taseen ulkopuoliset erät yhteensä	144 452	750	284	145 485
ECL 31.12.2021	187	10	36	233
Kattavuusaste (coverage ratio) %	0,1 %	1,3 %	12,7 %	0,2 %
Saamistodistukset	194 307	308	0	194 615
ECL 31.12.2021	48	1	-	49
Kattavuusaste (coverage ratio) %	0,0 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %
Saamiset luottolaitoksilta	398 360	0	0	398 360
ECL 31.12.2021	4	-	-	4
Kattavuusaste (coverage ratio) %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Luottoriskiä sisältävät erät yhteensä	849 466	4 028	4 438	857 931

LUOTTORISKIÄ SISÄLTÄVÄT ERÄT VAIHEITTAIN 31.12.2020

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Saamiset asiakkailta				
Henkilöasiakkaat	70 975	4 022	3 878	78 874
Yritysiasiakkaat	7 947	-	-	7 947
Saamiset asiakkailta yhteensä	78 922	4 022	3 878	86 821
ECL 31.12.2020	1 046	89	1 528	2 662
Kattavuusaste (coverage ratio) %	1,3 %	2,2 %	39,4 %	3,1 %
Taseen ulkopuoliset erät				
Henkilöasiakkaat	120 393	2 998	222	123 613
Yritysiasiakkaat	1 741	-	-	1 741
Taseen ulkopuoliset erät yhteensä	122 135	2 998	222	125 354
ECL 31.12.2020	182	58	35	275
Kattavuusaste (coverage ratio) %	0,1 %	1,9 %	15,6 %	0,2 %
Saamistodistukset	212 354	308	-	212 662
ECL 31.12.2020	50	1	-	51
Kattavuusaste (coverage ratio) %	0,0 %	0,5 %	0,0 %	0,0 %
Saamiset luottolaitoksilta	274 310	-	-	274 310
ECL 31.12.2020	4	-	-	4
Kattavuusaste (coverage ratio) %	0,0 %	-	-	0,0 %
Luottoriskiä sisältävät erät yhteensä	687 721	7 328	4 099	699 148

LIITE 15 KÄTEISET VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Kassa	-	-
Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	268 871	380 108
Käteiset varat yhteensä	268 871	380 108

Käteiset varat muodostuvat shekkitilistä Suomen Pankissa.

LIITE 16 LAINAT JA SAAMISET

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta		
Talletukset		
Vaadittaessa maksettavat	44 363	40 661
Muut	398 356	274 306
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta yhteensä	442 718	314 967
Lainat ja saamiset asiakkailta		
Lainat	70 459	46 420
Luottokorttisaamiset	44 807	37 717
Muut saamiset	1 189	22
Lainat ja saamiset asiakkailta yhteensä	116 455	84 159
Lainat ja saamiset yhteensä	559 174	399 126

LIITE 17 SIOITUSOMAISSUUS

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Saamistodistukset	154 615	172 662
Osakkeet ja osuudet	2 962	2 708
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset		
Saamistodistukset	39 986	39 984
Sijoitusomaisuus yhteensä	197 563	215 354

SIJOITUKSET 31.12.2021

	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset	
(1 000 euroa)	Saamis-todistukset	Osakkeet ja osuudet	Saamistodistukset	Yhteensä
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä	32 303	-	-	32 303
Muilta	27 104	-	39 986	67 089
Muut				
Julkisyhteisöiltä	95 208	-	-	95 208
Muilta	-	2 962	-	2 962
Yhteensä	154 615	2 962	39 986	197 563

SIJOITUKSET 31.12.2020

	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset	
(1 000 euroa)	Saamis-todistukset	Osakkeet ja osuudet	Saamistodistukset	Yhteensä
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä	42 510	-	-	42 510
Muilta	26 999	-	39 984	66 984
Muut				
Julkisyhteisöiltä	103 153	-	-	103 153
Muilta	-	2 708	-	2 708
Yhteensä	172 662	2 708	39 984	215 354

LIITE 18 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Bonum Pankin aineettomat hyödykkeet ovat POP Pankki -ryhmän yhteistyökumppaneiden toimesta toteutettuja tietojärjestelmiä, joihin Bonum Pankilla on IAS 38 Aineettomat hyödykkeet -standardissa tarkoitettu määräysvalta. Yhteistyökumppaneista merkittävin on Oy Samlink Ab.

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Tietojärjestelmät	1 825	2 529
Muut pitkävaikutteiset menot	6	12
Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	102	188
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 933	2 728

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2021

(1 000 euroa)	Tieto-järjestelmät	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	6 210	188	20	6 417
+ Lisäykset	-	333	-	333
+/- Siirrot erien välillä	222	-222	-	-
- Vähennykset	-	-196	-	-196
Hankintameno 31.12.	6 431	102	20	6 553
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-3 681	-	-8	-3 689
- Poistot	-925	-	-7	-932
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-4 606	-	-14	-4 621
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 529	188	12	2 728
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 825	102	6	1 933

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2020

(1 000 euroa)	Tieto-järjestelmät	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 065	4 081	20	8 166
Laatimisperiaatteen muutos	-	-2 367	-	-2 367
+ Lisäykset	135	483	-	618
+/- Siirrot erien välillä	2 009	-2 009	-	-
Hankintameno 31.12.	6 210	188	20	6 417
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-2 898	-	-1	-2 900
- Poistot	-782	-	-7	-789
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-3 681	-	-8	-3 689
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 167	4 081	19	5 266
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 529	188	12	2 728

LIITE 19 AINEELLISET HYÖDYKKEET

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Koneet ja kalusto	51 567,56	68 449,58
Käyttöoikeusomaisuuserät	309 155,29	299 028,14
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	360 722,85	367 477,72

AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2021

(1 000 euroa)	Käyttöomaisuusoikeuserät	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	532	192	724
+ Lisäykset	161	3	164
Hankintameno 31.12.	693	195	888
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-233	-124	-356
- Poistot	-151	-20	-171
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-384	-143	-527
Kirjanpitoarvo 1.1.	299	68	367
Kirjanpitoarvo 31.12.	309	52	361

IFRS 16 -standardin mukaisesti taseeseen merkityt käyttöoikeusomaisuuserät sisältyvät oman käytön kiinteistöihin ja koneisiin ja kalustoon. Tarkemmat tiedot käyttöomaisuusoikeuseristä on esitetty Liitteessä 28.

AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2020

(1 000 euroa)	Käyttöomaisuusoikeuserät	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	348	146	494
+ Lisäykset	184	46	230
Hankintameno 31.12.	532	192	724
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-116	-107	-223
- Poistot	-117	-16	-133
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-233	-124	-356
Kirjanpitoarvo 1.1.	232	39	271
Kirjanpitoarvo 31.12.	299	68	367

LIITE 20 MUUT VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Siirtosaamiset		
Korot	3 527	1 870
Muut siirtosaamiset	5 786	6 487
Muut	694	379
Muut varat yhteensä	10 008	8 737

LIITE 21 TULOVEROT

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Tuloverosaaminen	-	-
Laskennalliset verosaamiset	5	58
Versaamiset yhteensä	5	58
Tuloverovelka	188	183
Laskennalliset verovelat	535	617
Verovelat yhteensä	724	800

LASKENNALLISET VEROSAAMISET 2021

(1 000 euroa)	1.1.2021	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2021
Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	5	-	-4	0
Laskennallinen verosaaminen hylypoistosta	-	0	-	0
Saaduista ennakkomaksuista	54	-50	-	4
Yhteensä	58	-49	-4	5

LASKENNALLISET VEROSAAMISET 2020

(1 000 euroa)	1.1.2020	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2020
Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	5	-	-1	5
Saaduista ennakkomaksuista	102	-48	-	54
Yhteensä	108	-48	-1	58

LASKENNALLISET VEROVELAT 2021

(1 000 euroa)	1.1.2021	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2021
Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	541	-	-24	517
Aineettomista hyödykkeistä	76	-58	-	18
Yhteensä	617	-58	-24	535

LASKENNALLISET VEROVELAT 2020

(1 000 euroa)	1.1.2020	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2020
Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	236	-	305	541
Aineettomista hyödykkeistä	135	-59	-	76
Yhteensä	371	-59	305	617

MUIHIN LAAJAN TULOSEN ERIIN KIRJATUT ERÄT JA NIIHIN LIITTYVÄT LASKENNALLISET VEROT 2021

(1 000 euroa)	Muutos, brutto	Laskennallinen vero	Muutos netto
Käyvän arvon rahasto	1 002	-1 080	-78
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät yhteensä	1 002	-1 080	-78

MUIHIN LAAJAN TULOSEN ERIIN KIRJATUT ERÄT JA NIIHIN LIITTYVÄT LASKENNALLISET VEROT 2020

(1 000 euroa)	Muutos, brutto	Laskennallinen vero	Muutos netto
Käyvän arvon rahasto	2 017	-794	1 223
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät yhteensä	2 017	-794	1 223

VELKOJA JA OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITE 22 VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Velat luottolaitoksille		
Keskuspankeille	128 400	50 000
Vaadittaessa maksettavat	335 245	368 224
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	191 980	241 433
Velat luottolaitoksille yhteensä	655 626	659 657
Velat asiakkaille		
Talletukset		
Vaadittaessa maksettavat	53 329	36 654
Velat asiakkaille yhteensä	53 329	36 654
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	708 955	696 312

Velat keskuspankeille -erä sisältää vakuudellisen TLTRO III -rahoituksen 128 400 tuhatta euroa. Rahoitus erääntyy 27.3.2024 (TLTRO 3.7) ja 26.6.2024 (TLTRO 3.8), mutta ennaikainen takaisinmaksu on mahdollista 30.3.2022 ja 29.6.2022 alkaen. Rahoituksen korko aikavälillä 24.6.2020-23.6.2022 voi olla EKP:n talletuskorko (-0,5 %) vähennettynä lisäkorolla 0,5 %. Koron määrittämiseen vaikuttaa POP Pankki -ryhmän nettoluotonannon kasvu ja korko aikavälillä 24.6.2021-23.6.2022 määräytyi 31.12.2021 päättyneen nettoluotonannon tarkastelujakson perusteella. POP Pankki -ryhmä arvioi täyttäneensä kasvukriteerit ja lisä korko edellä mainitulle aikavälille on tuloutettu tilikauden aikana. Lainan lopullinen korko tarkistetaan TLTRO III -rahoitusoperaation eräännyttyä. Laina on käsitelty IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisesti, koska POP Pankki -ryhmä on arvioinut, että laina täyttää markkinaehtoisien lainan ehdot.

LIITE 23 YLEISEEN LIIKKEeseen LASKETUT VELKAKIRJAT

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Joukkovelkakirjalainat	254 926	224 910
Sijoitustodistukset	29 995	41 436
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat yhteensä	284 920	266 346

LISTATUT JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

Nimi	Alkupäivä	Eräpäivä	Koron peruste	Nimellisarvo (1 000 EUR)	Valuutta
BONUM FRN 180422	18.4.2019	18.4.2022	EB 3kk + 0,88 %	100 000	EUR
BONUM FRN 120723	3.6.2020	12.7.2023	EB 12kk + 1,044 %	50 000	EUR
BONUM FRN 170124	3.6.2020	17.1.2024	EB 12kk + 1,2 %	55 000	EUR
Tilikaudella liikkeeseenlasketut					
BONUM FRN 161125	20.10.2021	20.10.2026	EB 3kk + 0,85 %	20 000	EUR
BONUM FRN 161125	16.11.2021	16.11.2025	EB 3kk + 0,75 %	30 000	EUR

Tilikauden lopussa ulkona on lisäksi sijoitustodistuksia nimellispääomaltaan yhteensä 30 (41.5) miljoonaa euroa. Sijoitustodistusten kappalemäärä on yhteensä 6, arvoväli on 1,5-5 miljoonaa euroa ja keskimaturiteetti 10,7 kuukautta.

RAHOITUKSEN RAHAVIRTOJEN YLEISEEN LIIKKEeseen LASKETTujen VELKAKIRJOJEN TÄSMÄYTYS TASE-ERÄÄN:

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Tase arvo 1.1.	266 346	114 829
Joukkovelkakirjojen lisäykset	49 952	129 995
Sijoitustodistusten lisäykset	29 993	116 826
Lisäykset yhteensä	79 945	246 821
Joukkovelkakirjojen vähennykset	-20 000	-
Sijoitustodistusten vähennykset	-41 387	-95 426
Vähennykset yhteensä	-61 387	-95 426
Rahoituksen rahavirtojen muutokset yhteensä	18 558	151 395
Arvostukset, siirtyvät korot	17	122
Tase arvo 31.12.	284 920	266 346

LIITE 24 VARAUKSET JA MUUT VELAT

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Varaus odotettavissa olevista luottotappioista	233	275
Muut velat		
Maksujenvälitysvelat	528	858
Vuokrasopimusvelka	315	310
Siirtovelat		
Korkovelat	739	798
Saadut ennakkomaksut	450	757
Muut siirtovelat	1 510	1 261
Muut		
Velat korttitapahtumista	3 899	2 977
Muut	304	1 417
Muut velat yhteensä	7 978	8 653

Vuokrasopimusvelka on esitetty liitteessä 28.

LIITE 25 OMA PÄÄOMA

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Osakepääoma	10 000	10 000
Sidotut rahastot		
Käyvän arvon rahasto		
Oman pääoman ehtoiset	1 768	1 616
Vieraan pääoman ehtoiset	353	583
Vapaat rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	20 000	20 000
Kertyneet voittovarot		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	2 169	1 457
Tilikauden voitto (tappio)	1 046	712
Oma pääoma yhteensä	35 336	34 368

OSAKEPÄÄOMA

Osakepääomaan merkitään maksettu osakepääoma. Bonum Pankilla on yhteensä 1 400 000 osaketta, missä ei ole tapahtunut muutoksia tilikauden aikana.

SIDOTUT RAHASTOT

Käyvän arvon rahasto sisältää käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksen laskennallisella verolla vähennettynä. Käyvän arvon muutos voi olla positiivinen tai negatiivinen. Rahastoon merkityt vieraan pääoman ehtoista arvopapereista kirjatut erät siirretään tuloslaskelmaan, kun arvopaperista luovutaan. Vieraan pääoman ehtoiseen arvopaperiin kohdistuva odotettavissa oleva luottotappio merkitään tuloslaskelmaan ja käyvän arvon rahaston lisäykseksi. Käyvän arvon rahasto sisältää myös käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavien oman pääoman ehtoisten sijoitusten käyvän arvon muutoksen, jota ei myöhemmin luovutuksen yhteydessä siirretä tuloslaskelmaan.

VAPAA RAHASTOT

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon on merkitty se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota ei ole merkitty osakepääomaan sekä sellainen muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon.

KERTYNEET VOITTOVARAT

Erään kirjataan tuloslaskelman osoittama tilikauden tulos sekä tulos edellisiltä tilikausilta siltä osin, kuin sitä ei ole siirretty muihin oman pääoman eriin tai jaettu voitonjakona.

ERITTELY KÄYVÄN ARVON RAHASTON MUUTOKSISTA 1.1.-31.12.2021

(1 000 euroa)	Vieraan pääoman ehtoiset	Oman pääoman ehtoiset	Yhteensä
Käyvän arvon rahasto 1.1.2021	583	1 616	2 199
Käyvän arvon lisäykset	416	1 288	1 704
Käyvän arvon vähennykset	-685	-1 098	-1 783
Tuloslaskelmaan siirretyt	-16	-	-16
Odotettavissa olevat luottotappiot	-1	-	-1
Laskennalliset verot	57	-38	19
Käyvän arvon rahasto 31.12.2021	353	1 768	2 121

ERITTELY KÄYVÄN ARVON RAHASTON MUUTOKSISTA 1.1.-31.12.2020

(1 000 euroa)	Vieraan pääoman ehtoiset	Oman pääoman ehtoiset	Yhteensä
Käyvän arvon rahasto 1.1.2020	351	624	976
Käyvän arvon lisäykset	1 624	2 801	4 425
Käyvän arvon vähennykset	-1 303	-1 561	-2 865
Tuloslaskelmaan siirretyt	-38	-	-38
Odotettavissa olevat luottotappiot	6	-	6
Laskennalliset verot	-58	-248	-306
Käyvän arvon rahasto 31.12.2020	583	1 616	2 199

MUUT LIITETIEDOT

LIITE 26 ANNETUT VAKUUDET

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Annetut vakuudet		
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Muut vakuudet Suomen Pankille	144 361	115 673
Annetut vakuudet yhteensä	144 361	115 673

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Saadut vakuudet		
Pankkien antamat talletussitoumukset	64 306	59 360
Saadut vakuudet yhteensä	64 306	59 360

Talletussitoumukset ovat keskusluottolaitospalveluiden tarjoamiseen liittyviä POP Pankki -ryhmän pankkien Bonum Pankki Oyj:ssä pidettäviä pitkäaikaisia rahamarkkinatalletuksia, joiden määrä vahvistetaan vuosittain suhteessa pankkien taseen loppusummaan.

LIITE 27 TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Luottolupaukset	145 485	125 354
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	145 485	125 354

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kohdistuva odotettavissa olevien luottotappioiden varaus on esitetty liitteessä 14.

LIITE 28 VUOKRASOPIMUKSET

BONUM PANKKI OYJ VUOKRALLEOTTAJANA

Bonum Pankki on ottanut vuokralle pääasiassa toimitiloja.

VARAT / KÄYTTÖOIKEUSOMAISUUSERÄT 31.12.2021

(1 000 euroa)	Toimitilat	Yhteensä
Hankintameno 1.1	532	532
+ Lisäykset	161	161
Hankintameno 31.12.	693	693
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-233	-233
- Poistot	-151	-151
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-384	-384
Kirjanpitoarvo 1.1.		299
Kirjanpitoarvo 31.12.		309

VARAT / KÄYTTÖOIKEUSOMAISUUSERÄT 31.12.2020

(1 000 euroa)	Toimitilat	Yhteensä
Hankintameno 1.1	348	348
+ Lisäykset	184	184
Hankintameno 31.12.	532	532
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-116	-116
- Poistot	-117	-117
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-233	-233
Kirjanpitoarvo 1.1.		232
Kirjanpitoarvo 31.12.		299

Sisältyvät taseessa erään aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

VELAT / VUOKRASOPIMUSVELKA

(1 000 euroa)	31.12.2021	31.12.2020
Vuokrasopimusvelka 1.1	310	233
+ Lisäykset	161	184
- Vähennykset	-156	-106
Vuokrasopimusvelka 31.12.	315	310

Sisältyvät taseessa erään Muut velat

VAIKUTUS RAHOITUKSEN RAHAVIRTAAN

(1 000 euroa)	1.1.–31.12.2021	1.1.–31.12.2020
Vuokrasopimuksista johtuva lähtevä rahavirta	-157	-107

VAIKUTUS TULOSLASKELMAAN

(1 000 euroa)	1.1.–31.12.2021	1.1.–31.12.2020
Poistot		
Toimitilat	-151	-117
Poistot yhteensä	-151	-117
Sisältyvät tuloslaskelmassa erään poistot ja arvonalentumistappiot aineellisesta hyödykkeistä.		
Korkokulut vuokrasopimusveloista yhteensä		
Sisältyvät tuloslaskelmassa korkokatteeseen.	0	0
Muuttuvat vuokrat, jotka eivät kuulu laskennan piiriin.	-44	-32
Kulut alle 12 kk vuokrasopimukseen liittyen	-2	-10
Kulut arvoltaan vähäisiin omaisuuseriin liittyen	-19	-13
Yhteensä	-65	-55

Sisällytyvät tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin.

LIITE 29 LÄHIPIIRITIEDOT

Bonum Pankin lähipiiriin kuuluvat yhtiön hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä näiden läheiset perheenjäsenet. Lähipiiriin kuuluu myös Bonum Pankin emoyhteisö POP Pankkikeskus osk sekä sen toimitusjohtaja ja tämän sijainen. Lisäksi lähipiiriin kuuluvat sellaiset yhteisöt, joissa johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä ja/tai heidän läheisillä perheenjäsenillään on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta. Johtoon kuuluvia avainhenkilöitä ovat Bonum Pankin hallitus ja toimitusjohtaja sekä johtoryhmä. Avainhenkilöihin kuuluu myös POP Pankkikeskus osk:n toimitusjohtaja ja tämän sijainen. Lähipiiriin kuuluvat myös Bonum Pankin kanssa samaan konserniin kuuluvat yhteisöt.

Bonum Pankki on myöntänyt lähipiirille asunto- ja kulutusluottoja tilikaudella 2021 henkilökunnan ehdoin ja ne on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

LIIKETAPAHTUMAT LÄHIPIIRIIN KUULUVIEN TAHOJEN KANSSA

(1 000 euroa)	Avainhenkilöt		Muut	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Varat				
Luotot	214	221	174	205
Odotettavissa olevat luottotappiot	0	0	0	0
Velat				
Talletukset	4	-4	3	94
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottolupaukset	-	26	-	-

JOHTOON KUULUVIEN AVAINHENKILÖIDEN SAAMA KOMPENSAATIO

(1 000 euroa)	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	936	864
Yhteensä	936	864

TOIMITUSJOHTAJAN JA HALLITUKSEN SEKÄ VARAHENKILÖIDEN SAAMA KOMPENSAATIO

(1 000 euroa)	Palkka ja palkkiot
Ali-Tolppa Pia, toimitusjohtaja	192
Lemettinen Pekka, hallituksen puheenjohtaja	40
Linna Hanna, hallituksen varapuheenjohtaja	32
Lähteenmäki Ilkka, hallituksen jäsen	29
Salo Kirsi, hallituksen jäsen	29
Yhteensä	323

LIITE 30 TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Tilikauden jälkeen tammikuussa 2022 POP Pankki -ryhmä allekirjoitti yhteistyösopimuksen suomalaisen IT-yhtiön Crosskeyn kanssa peruspankkijärjestelmänsä uudistamisesta. POP Pankki arvioi ottavansa uuden peruspankkijärjestelmän käyttöön vuoden 2025 aikana.

Tammikuussa 2022 Bonum Pankki sopi lisäksi Evli Pankki Oyj:n kanssa kaupasta, jossa Bonum ostaa Evlin lainakannasta velkakirjalainoja noin 25 miljoonan euron arvosta.

S&P Global Rating vahvisti 4.2.2022 Bonum Pankki Oyj:n luottoluokituksen. Bonum Pankki Oyj:n pitkäaikainen investointitason (investment grade) luottoluokitus on 'BBB' ja lyhytaikainen 'A-2'. Näkymät säilyivät vakaina.

Bonum Pankki Oyj:n hallituksella ei ole tiedossa muita sellaisia tilikauden päättymisen jälkeisiä tapahtumia, joilla olisi olennaista vaikutusta Bonum Pankin tilinpäätöksessä esitetyn informaation kannalta.

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUS

Espoossa 16. päivänä helmikuuta 2022

Bonum Pankki Oyj:n hallitus

Jaakko Pulli
Hallituksen puheenjohtaja

Hanna Linna

Ilkka Lähteenmäki

Kirsi Salo

Pia Ali-Tolppa
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoossa 16. päivänä helmikuuta 2022

KPMG OY AB

Tiia Kataja
KHT

